Инв. № 8
Гос. книжная палата УзССР
6 МАР 1993
ОПИСАН

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 78 (18.555). • Чоршанба, 1983 йил 6 апрель • Баҳоси 3 тийин.

ХУШХАБАРЛАР

● ФАБРИКА ИШГА ТУШИРИЛДИ. Хўжаобод районидаги бройлер фабрикасида 500 мингта жўжани боқишга мўлжалланган олтита паррандахона фойдаланишга топширилди.

Ишлаб чиқариш корпусларидаги барча ишлар автоматлаштирилган. Фабрикада инкубаторий ишлаб турибди, зарур ёрдамчи бинолар бор. Шу кунларда корхонанинг иккинчи навбатини қуриш бошлаб юборилди.

● УСТЮРТДА ТЕПЛИЦА. «Қўнғирот» совхозининг теплица комбинатида мўл помидор ҳосили пишиб етилди. Ҳар куни Ўрта Осиё темир йўли Қорақалпоғистон бўлимининг ошхоналарига, пармаловчи бригадаларнинг дала пунктларига, Қўнғирот ва Нукусдаги болалар боғчалари ва мактабларга бу ердан 500 килограммгача мазали, қип-қизил помидорлар жўнатилмоқда.

(ЎзТАГ).

ҲАР ҚАРИЧ ЕР ҲИСОБДА БЎЛСИН!

Ерни қадрлайлик, эъзозлайлик, майдонлардаги уватлар, муваққат суғориш шахобчалари, керакисиз йўл-йўлкаларни йўқотиб, уларга ҳам барака уруғи қадайлик

БРИГАДА ПУДРАТИ — ИШИМИЗНИНГ ҚУДРАТИ

БАРҚАРОР МАНФААТДОРЛИК

Бирлашмамиз автоном республикада биринчилардан бўлиб меҳнатни ташкил қилиш ва унга ҳақ тўлашни рағбатлантиришнинг янги усули — бригада пудрати усулини қўллаб-қувватладилар ва ривожлантирдилар. Худди шу йўл билан ўтган йили бош пудрат бўйича 21 миллион 887 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Ўз кучимиз билан йил давомида бажарилган иш олдинги йилга нисбатан 3 миллион 405 минг сўмлик кўп бўлди.

Бригада пудрати усулида манфаатдорлик омиллари тўла ҳисобга олинган. Ҳар бир ишчи, қурувчи ёки транспорт ходими олдиндан келишиб олинган шартномага мувофиқ бажарилган асосий иш қимматининг ҳар сўми ҳисобига қўшимча ҳақ олади. Қўшимча ҳақ тўлашнинг бундай кўлами одамларнинг барқарор манфаатдорлигини юзага келтириш билан бирга коллектив барқарорлигини ҳам таъминлайди. Бригадада ҳар бир киши ўзини ҳақиқий хўжайин деб ҳис қилиб, унинг таклифлари, фикр-мулоҳазалари эътибордан четда қолмайди. Ишга тушириладиган объектларга барча куч, восита ва резервлар сафарбар қилиниб, асосий маблағлар бир жойга тўпланади.

Мана шу борада биз эришаётган ютуқлар чакки эмас. Масалан, лойиҳа-смета баҳоси 5 миллион 204 минг сўмлик Нукус тўқимачилик корхонасининг Тўрткўл филиали барвақт фойдаланишга топширилди. Ёнбошқалъа массиви чўлқуварлари учун 16 минг квадрат метрдан ортиқ турар жойлар ва маданий-маиший объектлар қурилиши жадал тус олди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Ёнбошқалъа массивини ўзлаштириш мамлакатимиздаги бошқа ерлардагидан тубдан фарқ қилади. Ястаниб ётган ўркач-ўркач кўчма қумтепаликлар ва барханларни тугатиш ҳазилакам иш эмас-да, ахир! Чунончи, ҳосилдор тупроқни юзага чиқариш учун чуқур ҳайдаш лозим. Айниқса, қум кўчаётган кезларида дайди дашт шамоллари ҳосилдор қатламни ўпириб кетаётган ҳоллар ҳам учраб турибди. Ишловсиз ётган метин тупроқ қатлами қалинлашиб кетган. Устига-устак ерда шўр миқдори ҳам ҳаддан ташқари ортиқ.

Ана шундай оғир шароитда деҳқончилик қилаётган чўлқуварлар беш йилликнинг учинчи йили социалистик мусобақасини авж олдириб, бу йил она-Ватанга ҳар қачонгидан кўп қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб берадилар. Жумладан, 19,5 минг тонна пахта, салкам 16 минг тонна дон, 500 тонна сабзавот, 510 тонна полиз маҳсулотлари етиштирилади. Кўплаб узум, мева, гўшт, тухум, сут, пилла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотилади.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериш мақсадида «СССР 60 йиллиги» совхози дончилик ва чорвачиликка ихтисослаштирилди. Бугунгача совхоз территориясида 2 минг гектар янги ер ўзлаштирилди. 16 та икки квартирали турар-жой, 11 дала шийпони фойдаланишга топширилди.

«Сув қадрини даштда юргандан сўра», дейишади. Ўтган йили массивимизда сув танқислиги сезилди. Йўлдош Қурбонов номли совхозда айни ғўза вегетацияси даврида 2,5-3 ой мобайнида сув кам бўлди. Экинлар вақтида суғорилмай, кўпчилик майдонларда мурғак ниҳолларни гармсел олиб кетди. «Сувёрган» канали даштнинг энг баландидан, қумтепалик устидан олиб ўтилгани сабабли, жиловсиз шамол уни ҳам бир неча бор кўмиб кетди. Қолаверса, каналдаги сувнинг бир қисми фильтрланиш жараёнида камайиб борди, яна бир қисми буғланиб кетди, далаларга оз миқдорда сув етиб борди.

Вазиятдан чиқиш учун партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари тезда амалий чоралар кўришди. Канал деворларини бетонлаштиришга қарор қилинди. Бугунгача каналнинг салкам 30 километри бетон билан қопланди. Ҳозир Ёнбошқалъа массиви бир сўз билан айтганда, чинакам жасорат майдонига айланди. Унинг қиёфаси кишилар кўз ўнгида кун сайин кўрк очмоқда. Бу ерда ҳозиргача 115 миллион сўмга яқин янги қувватлар ишга туширилди. Буларнинг ҳаммаси бригада пудрати усулига ўтиб ишлаётган бирлашмамиз коллективининг астойдил меҳнати самарасидир.

Шуни тан олиш керакки, ҳар қандай янгилик баъзан жиддий тўсиқларга дуч келади. Бу тўсиқлар нарядсиз система йўлида ҳам пайдо бўлди. Лекин биз конкрет мисоллар орқали барча мутахассислар, бригада бошлиқларини меҳнатни ташкил қилишнинг коллектив усули афзалликларига ишонтирдик.

Ягона наряд бўйича ишловчи коллективларда фойдали ва фойдасиз ишнинг ўзи йўқ. Ҳар бир киши кўпроқ иш бажариш учун нимаики зарур бўлса, шуни адо этади. Белгиланган ишнинг ижроси бригада аъзолари меҳнатига қандай ҳақ тўлашни белгилашда асосий омиллардир. Бу ўринда бригадада ҳисобчини ушлаб туришнинг ҳожати йўқ. Чунки, бригадада прогуллар ўз-ўзидан барҳам топиб боради. Қурувчилар секин-аста ҳамма соҳада ўзларини омилкор хўжайинлардек, хўжалик ҳисобининг ҳақиқий ташаббускорларидек ҳис қила бошлайдилар. Пировардида, ана шундай янги муносабатлар кишиларнинг ишга муносабатини ўзгартириб боради.

Бирлашмамиз бунёдкорлари бу йил массивда 22 миллион 150 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишни кўзда тутганлар. Бир қарашда оддий кўринган бу рақам замирида жуда катта чўл, дашт қийинчиликлари, жуда катта бунёдкорлик ишлари ётибди. Лекин шубҳа йўқки, коллективимиз бунинг уддасидан чиқади.

Коллектив пудрат одамларда коллективчилик туйғуларини, ўртоқларча ёрдам бериш туйғусини, меҳнатга коммунистик муносабат туйғусини тарбиялашда муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

Айтбай УРУНОВ,
«Кирккизсовхозводстрой» бирлашмаси бошлиғи.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Москва районидаги «Октябрь» колхози пахтакорлари 994 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш мажбуриятини олдилар. Далаларда иш улкан мажбуриятга яраша ташкил қилинган. Чигит экиш уюшқоқлик билан давом этмоқда. Ишда сифатга алоҳида эътибор берилаётир. Гектарларнинг тўла бўлиши учун барча имкониятлар ишга солиняпти. Суратларда илғор механизатор Мирзаали Турдиалиев, (чапда) ва бригада бошлиғи Неъматжон Ҳамидов уруғликни кўздан кечиришмоқда. Ўнгда эса чигит экиш пайти.

Ж. Тўраев фотолари.

КИЗИЛ ШАНБАЛИК ТЎЛҚИНИДА

УНУМДОРЛИК ЙЎЛИДА

● ТОШКЕНТ тўқимачилик машинасозлиги заводи меҳнат аҳли коммунистик шанбаликка пухта ҳозирлик кўрмоқда. Улар меҳнат байрамида фаол қатнашишга қатъий бел боғлашган. Корхонанинг 3700 нафар ишчиси бевосита иш жойларида, дастгоҳлар олдида унумли меҳнат қилади. Шу куни енгил саноат корхоналарига янги типдаги ўнта серунум йигирув машиналари жўнатиш мўлжалланган. Бу машиналар тежалган металл ва электр энергияси ҳисобига тайёрланади. Кўпгина илғор ишчилар, бригада ва участка коллективлари шанбаликда смена топшириғини анча ортиғи билан адо этишга аҳд қилишган.

ТЕЖАЛГАН ЁНИЛҒИ ҲИСОБИГА

● ГУЛИСТОНДАГИ 12-автобаза ҳайдовчилари ҳам меҳнат байрамида унумли меҳнат қилишга бел боғлашган. Улар коммунистик шанбалик кунида область марказида бунёд этилаётган уй-жой объектларига турли хил материаллар ташиб берадилар. 55 та автомобиль юксак унум билан ишлаб, 3 минг тоннадан ортиқ юкни ташиб беради. Бу эса ҳар куни бажариладиган иш миқёсидан анча кўпдир. Қурбон Мамедов, Александр Садовой, Исмоил Давронов, Ҳабилла Холиқбердиев каби илғор ҳайдовчилар шу куни смена нормасини 1,5 — 2 баравар бажаришни мўлжалламоқдалар. Уларнинг кўпчилиги шу куни тежалган ёнилғи ҳисобига меҳнат қилади.

КОНКРЕТ РЕЖА АСОСИДА

● ХАТИРЧИ районидаги колхозлараро маиший хизмат кўрсатиш комбинати ходимлари коммунистик шанбаликни ўтказишнинг конкрет режасини ишлаб чиқишган. Комбинат коллективи тежалган материаллардан фойдаланиб уч минг сўм миқдоридаги ремонт-қурилиш ишларини бажаради. М. Ламаев, Б. Жумаев, Т. Йўлдошев бошлиқ пешқадам бригадалар шу куни смена топшириғини уч баравар ортиғи билан адо этиш мажбуриятини олдилар. Беш тонна темир-терсак тўплаш, кўчат ва манзарали дарахтлар ўтказиш ҳам кўзда тутилган.

МАВСУМ ШОШИРМОҚДА

ПЕШҚАДАМЛАР

Бир текис шудгордан чиққан кенг дала. Унинг бағрида азамат тракторлар жавлон урмоқда. Сеялкачиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Ҳозир улар билан суҳбатлашиш ҳам қийин. Вақт тиғиз. Чунки кўкламги экишни барвақт, сифатли тугаллаган деҳқон ҳосилдан ютади. Шунинг учун ҳам халқимиз «Бир кун олдин экkан, ўн кун олдин ўради» дейди. Бу ҳикмат заминида катта маъно бор.

Охунбобоев номли колхознинг етук мутахассислари ва кекса, тажрибали пахтакорларидан иборат сифат комиссияси ҳам бутун состави билан далада. Улар группаларга бўлиниб, экилаётган чигит сифати, қалин-сийраклиги, уруғ тушаётган жойнинг чуқурлиги, машина-механизмларнинг ишлаши, ҳамма-ҳаммаси билан қизиқишади. Ишда озгина бўлсада хато бўлмаслиги керак. Ахир, Чиноз районида илғор ҳисобланган хўжаликда бошқача ҳам бўлиши мумкин эмас. Бу йил колхоз заршунослари ўтган йилгидан анча кўп — гектаридан 42 центнердан хирмон кўтаришни мўлжаллашяпти.

— Кўзлаган маррамизни эгаллашга пухта замин яратиш учун мавсумга катта тайёргарлик билан келдик, — дейди колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комилжон Азимов. — Пахта экиладиган 1485 гектар майдоннинг барчасини куздаёқ минерал ва органик ўғитлар аралашмаси билан озиқлантириб, чуқур шудгорлаб қўйганмиз. Бутун қиш давомида махсус ўғит жамғарувчи бригада аъзолари қўшни Қозоғистон қўйчивонлари отарларидан 13 минг тоннадан зиёд қўй қийи ташиб келтиришди. Ана шу маҳаллий ўғитнинг бир қисмини эрта баҳордаги биринчи бороналаш даврида ерга солдик. Натижада тупроқнинг донадорлиги анча ортди. Қуёш ҳарорати тупроққа яхши сингиб, ерларимиз тез етилди. Бундан ташқари маҳаллий ўғит намнинг сақланишини тўла таъминлади.

Ҳозир чигит экиш билан бирга тупроққа майдаланган қўй қийи ва минерал ўғитлар аралашмаси солинмоқда. Бу чигит тушган қатламнинг яхши қизишига ёрдам беради ва чигит тез униб чиқади. Ёш ниҳоллар яхши ривожланади.

Кечқурунги ҳисоб-китобларга қараганда, биринчи кунидаёқ қарийб 200 гектар майдонга чигит экилди. Барча экиш экипажлари тўхтовсиз ишлади. Бирорта агрегат ҳам сабабсиз тўхтаб қолмади. Бу колхозда экиш техникаси мавсумга пухта созланганлигидан нишонадир.

Дарҳақиқат, хўжалик механизаторлари ва ремонтчилари куздаёқ техника ремонтини уюшқоқлик билан бошлаб юборишган эди. Трактор ёки бошқа агрегатларни бевосита далада бошқарадиган механизаторлар мутахассислар билан биргаликда уларни синчиклаб кўздан кечирдилар. Ремонт ҳажми аниқлаб олинди. Сўнгра барча ишлар механизаторлар иштирокида бажарилди.

— Бу усул яхши самара беряпти, — дейди техника ремонти бўйича район кўригининг ғолиби, механизатор Даврон Тўқлибоев. — Ҳар бир трактор ёки агрегатнинг авжи қизғин паллада тўхтаб қолиши бир томондан иш унумига салбий таъсир қилса, иккинчи томондан даромадимизнинг камайиб кетишига олиб келади. Шу сабабли биз техника воситаларининг сифатли ремонт қилиниши ва тўхтовсиз ишлатилишидан манфаатдормиз.

Экиш мавсумини тез ва сифатли ўтказиш учун колхозда барча керакли техникани ўзида жамлаган 18 та экиш экипажи тузилган. Уларнинг ҳар бирига 2 тадан чопиқ трактори, 2 тадан сеялка, прицеп, транспорт трактори, гербицид ва ўғит сепадиган ПГС агрегати бириктирилган. 4 та кўчма устахона экипажларнинг бетўхтов ишлашини таъминлаб турибди. Бош ремонт устахонаси эса кеча-кундуз ишлаяпти.

Биз биринчи куни кимлар энг юқори суръатга эришганлиги билан қизиққанимизда, бригада пудрати асосида ишлаётган 7-бригада ва Йўлдош Ашуров бошлиқ оилавий звено аъзолари чигитни, айниқса, сифатли экишгани маълум бўлди.

— Бригада пудрати асосида ишлашнинг афзалликларини биз тажрибада тўлиқ синаб кўрдик, —дейди партком секретари Асомиддин Мираҳмедов. — 7-бригада колхозимизда илгарилари энг қолоқ ҳисобланарди. Бу ерда агротехника қоидаларига риоя қилинмас, ишлар палапартиш бажариларди. Меҳнат интизоми ҳам бўшашиб кетганди. Ўтган йили колхозимизнинг бухгалтерия ходимлари бригада аъзолари билан келишиб, пудрат асосида ишлашга қарор қилишди. Идора ходимларининг ишчанлиги, омилкорлиги натижасида ишлар юришиб кетди. Коллективда ўзаро ҳамкорлик, ёрдам, талабчанлик вазияти қарор топди. Агар бригада 1981 йилда 55 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 34,6 центнер ўрнига 34,1 центнердан пахта етиштириб, планни бажара олмаган бўлса, 1982 йилда ҳосилдорликни 40,1 центнерга етказди. Бу йил колхоз аъзоси Йўлдош Ашуров ўз оиласига 40 гектар ер ажратиб беришни сўраб ариза берди. Пудрат асосида ишлаётган 11 кишидан иборат оила аъзоларининг дастлабки қадамлари чакки эмас.

Ҳа, бригада пудрати усули меҳнатни янгича, унумли ташкил этишнинг энг мақбул усулларидан бири эканлигини тажрибаларнинг ўзи кўрсатиб турибди. Колхоз правлениеси, партия ташкилоти бу борада юксак пировард натижага эришиб, яхши даромад кўраётган бригадалар тажрибасини ўрганиб, хўжаликда кенг жорий этса, фойдадан ҳоли бўлмасди.

Маълумки, давримиз — бунёдкорлик, яратувчилик даври. Ҳар куни далаларда янги қаҳрамонлар пайдо бўлади. Янги тажриба, илғор методлар вужудга келади. Ана шу зарбдорларни таништириш, уларнинг тажрибаларини оммалаштириш, социалистик мусобақанинг таъсирчанлиги, ошкоралиги, оммавийлигини таъминлашда ташкилий-тарбиявий, оммавий-сиёсий ва идеология ишларини намунали йўлга қўйиш катта роль ўйнайди. Колхоз партия ташкилоти бу ишга алоҳида эътибор бермоқда. Дала шийпонларида колхозчиларнинг мириқиб дам олишлари учун барча имкониятлар яратилган. Далада ишлаётганлар учун иссиқ овқат тайёрланмоқда. Сиёсий ахборотчилар томонидан чиқарилаётган жанговар варақаларда илғорлар тажрибасини ёритиш билан бир қаторда ишда камчиликка йўл қўяётганлар кескин танқид қилинаётир. Савдо, маданий-маиший ва медицина хизмати ҳам дала шийпонларига кўчирилган. Буларнинг ҳаммаси хўжаликда муҳим агротехник тадбир — чигит экишни тез ва соз ўтказиш имконини беряпти.

Ерга барака уруғи қадалмоқда. Деҳқон мўл ҳосил йўлида тер тўкяпти. Унинг ана шу тўккан терлари кузда ўз қалбидай оқ пахталарга айланиши, шубҳасиз.

К. РИХСИЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Газета саҳифаланаётганда хўжаликдан қуйидаги хушхабарни олдик. Колхоз пахтакорлари мавжуд майдонларнинг барчасига чигит экиб бўлдилар. Айни кунларда бу ерда чигитни ернинг ўз намига ундириб олиш чоралари кўрилаётир.

САМИМИЙЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИК ВАЗИЯТИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Совет — Финляндия шартномасининг 35 йиллиги байрамида қатнашиш учун СССРга келган Финляндия ҳукумат делегациясининг бошлиғи, Финляндия ташқи ишлар министри П. Стенбэкни 5 апрелда қабул қилди.

Самимийлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбат давомида ҳар иккала томон 1948 йилги шартномага юксак баҳо берди. Бу шартнома 35 йилдан бери Совет — Финляндия муносабатларининг дўстлик, ишонч ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик йўлидан муттасил олға ривожланишини пухта равишда таъминлаб турибди.

Халқаро проблемаларни муҳокама қилиш чоғида А. А. Громико билан П. Стенбэк уруш хавфини тугатиш, халқаро кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш мақсадида барча давлатларнинг куч-ғайратларини активлаштириш зарурлигини таъкидладилар. Томонларнинг фикрича, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, ҳам ядровий, ҳам оддий қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш вазифаси ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда устун аҳамият касб этмоқда. Шу муносабат билан А. А. Громико Совет Иттифоқининг ва Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган янги ташқи сиёсий ташаббусларига П. Стенбэкнинг эътиборини қаратди.

А. А. Громико билан П. Стенбэк Мадрид учрашувида қатнашаётган барча давлатлар шу учрашувни ижобий натижалар билан тезроқ тугаллаш учун амалий равишда ёндашишлари ва сиёсий хоҳиш-ирода кўрсатишлари муҳимлигини уқтириб ўтдилар. Томонлар Европада ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлаш тадбирларига ва қуролсизланишга бағишланган конференция чақиришга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Ҳар иккала томон актуал халқаро проблемаларни ҳал этиш манфаатларини кўзлаб, Европада ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш йўлида СССР билан Финляндиянинг халқаро майдонда бундан буёнги баҳамжиҳатлигига тайёрлик изҳор этди.

(ТАСС).

АФҒОНИСТОНЛИК МЕҲМОНЛАР

Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, мамлакат касаба союзлари Марказий Кенгашининг раиси Абдул Саттор Пурдели бошчилигидаги Афғонистон Демократик Республикасининг делегацияси уч кун давомида Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турди.

Меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини бориб кўрдилар, Ўзбекистон пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар. Улар Сирдарё областидаги «Ленинград» колхозида ва «СССР 50 йиллиги» номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида касаба союз ташкилотларининг фаолияти, меҳнаткашларнинг иш ва дам олиш шароити билан танишдилар. Делегация Самарқандга сафар қилди.

5 апрель куни Абдул Саттор Пурдели ва делегациянинг бошқа аъзолари Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова билан учрашдилар. (ЎзТАГ).

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ғалаба куни муносабати билан Социалистик Эфиопия Муваққат ҳарбий-маъмурий кенгашининг ва Эфиопия Меҳнаткашлар партияси ташкилот комитетининг раиси Менгисту Хайле Мариамга, Меҳнаткашлар партияси ташкилот комиссиясининг Марказий Комитетига, Социалистик Эфиопия Муваққат ҳарбий-маъмурий кенгашига, Министрлар Кенгашига ва дўст халқига самимий табриклар ва энг яхши истакларни йўлладилар.

Телеграммада бундай дейилади: Эфиопия халқининг фашист босқинчиларга қарши мардонавор кураши совет кишиларининг астойдил хайрихоҳлиги ва иззат-ҳурматига сазовор бўлди. Эфиопия халқи бугунги кунда ҳам халқаро империализм ва реакциянинг кирдикорларига қарамай, иқтисодий, социал ва маданий соҳаларда илғор ўзгартишлардан иборат планларни муваффақиятли бажариш, мамлакатнинг миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқда.

Телеграммада дўстона Совет—Эфиопия муносабатлари бундан буён ҳам мамлакатларимиз халқларининг манфаатларига, ялпи тинчлик ва халқаро хавфсизлик ишига муваффақиятли равишда хизмат қилаверади, деб қатъий ишонч билдирилади. (ТАСС).

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

ГБСП Марказий Комитети ва ГДР Давлат Кенгашининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов бошчилигидаги Совет ҳарбий делегацияси расмий дўстона визит билан 5 апрель куни Москвадан Берлинга жўнаб кетди.

Аэродромда делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

* * *

СССР ва ГДР давлат байроқлари билан безатилган Шенефельд аэропортида делегацияни ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР миллий мудофаа министри армия генерали Г. Гофман, ГДР миллий мудофаа министрининг ўринбосарлари, миллий халқ армиясининг генераллари кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида СССРнинг ГДРдаги элчиси П. А. Абрасимов бор эди.

(ТАСС).

ТИНЧЛИК ВА ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти правлениесининг 5 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида жамиятнинг КПСС XXVI съезди қабул қилган Тинчлик программасини амалга оширишга тааллуқли вазифалари муҳокама этилди. Жамият президиумининг раиси И. Х. Тўхтахўжаева доклад қилди.

Пленумда кейинги йилларда жамият активлари республиканинг бошқа ташкилотлари билан биргаликда жаҳондаги ўнлаб давлатларда Совет Иттифоқи кунларига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда иштирок этдилар. 118 мамлакатнинг тўққиз минг мухбири билан доимий алоқа ўрнатилган. Жамиятнинг фаолияти чет эл жамоатчилиги совет воқелиги билан яқиндан танишиши, коммунистик қурилишда СССР ва Ўзбекистон меҳнаткашлари эришган ютуқларни, халқимизнинг тинчликка астойдил интилаётганлигини билиши учун кўмаклашмоқда.

Пленум қатнашчилари жамият ишини янада такомиллаштиришга қаратилган тадбирларни белгиладилар.

Пленумда чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи президиумининг раиси З. М. Круглова сўзга чиқди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этди. (ЎзТАГ).

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1983 йил 31 мартдаги Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган кўп болали 287 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди. Уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилади.

(ЎзТАГ).

БЕЛЬГИЯ ТАШҚИ АЛОҚАЛАР МИНИСТРИНИНГ СССРГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Келишиб олинганига мувофиқ Бельгия ташқи алоқалар министри Л. Тиндеманс шу йил апрель ойининг биринчи ярмида қисқача амалий визит билан Совет Иттифоқига келади.

КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга!

ТАШАББУСКОРЛИК ВА ИЖОДКОРЛИК

Юксак онгли коммунистик интизомнинг асосий принципларидан бири ана шунда

«Социализм... меҳнаткашларнинг ҳақиқатан кўпчилигини шундай иш майдонига тортиш учун биринчи марта имкон берадики, улар бу иш майдонида ўзларини кўрсата оладилар, ўзларининг лаёқатларини ўстира оладилар, талантларини юзага чиқара оладилар». *В. И. ЛЕНИН*

ЖОЗИБА КУЧИ

ЛЕНИНЧА ОМИЛКОРЛИК — МУСОБАҚАДА ҒАЛАБА ҚОЗОНИШ ГАРОВИ

Меҳнаткашларни сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиялашнинг ажойиб мактаби бўлган социалистик мусобақа бугунги кунда ғоят чуқур томир ёйиб, чинакам умумхалқ характери касб этди.

КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини ҳаётга татбиқ этиш йўлида собитқадам иш олиб бораётган районимиз партия ташкилотлари ҳар бир меҳнат участкасида социалистик мусобақани ташкил этиш ва уни оммалаштиришга, фан ва техника янгиликлари, илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этишга катта эътибор бермоқда. Бунда биз, айниқса, ҳар қандай ташаббус, янгилик ёки тажрибани пропаганда қилиш, мусобақани расмият учунгина ташкил этишга эмас, балки юксак пировард натижа—уларнинг амалийлиги, таъсирчанлигини таъминлаш ва тўпланган тажрибани ҳамманинг мулкига айлантириш йўлидан бормоқдамиз. Районимиз меҳнаткашлари халқ хўжалигининг барча соҳаларини барқарор ривожлантира бориб, кеча орзу бўлган марраларни бугунги кун нормасига айлантирмоқдалар.

Бундан бир неча йил муқаддам Шуманай районида ҳар гектар майдонда 17 центнердан пахта етиштирилган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткич қарийб 31 центнерга етди. Ёки ялпи ҳосил район тарихида биринчи маротаба 37 минг тоннани ташкил этди. Гўшт, сут, сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштириш бўйича кейинги икки йилнинг ўзида 12—17 процент ўсишга эришдик. Бу ютуқлар кишиларимиз касб маҳорати, маданий-техника савиясининг ошиши, коммунистик онги ривожланиб бориши билан чамбарчас тарзда боғлиқдир.

Район партия комитети план ва мажбуриятларни бажаришга бошланғич партия ташкилотларининг куч-ғайратларини йўналтирар экан, асосий эътиборни социалистик мусобақа иштирокчиларининг меҳнат активлиги ва ташаббускорлигини ривожлантиришга қаратмоқда. Гагарин номли совхознинг «Комсомол» бўлими пахтакорлари ҳосилдорликни 42 центнердан ошириб, унинг аксарият қисмини юқори сортга топшириш ташаббуси билан чиқишди. Аввал бу марра кўпчиликка хомхаёлдек туюлди. Чунки, коллектив ҳар йили 35 центнер атрофида пахта етиштириб келарди. Бироқ, бўлим пахтакорлари агротехника қоидаларига тўла риоя қилиш, сувдан ва ўғитдан оқилона фойдаланиш, илғорлар тажрибасини қўллаш ҳосилдорликни оширишга имкон яратишини исботлашди. Район партия комитети бу қимматли ташаббусни маъқуллади. Ҳозир кўплаб коллективлар бу бўлим изидан бормоқда.

Социалистик мусобақани ташкил қилишда унинг ленинча принциплари — ошкоралик, натижаларни солиштириш, тажрибани яна амалда такрорлаш имкониятларига таянган ҳолда иш юритиш муваффақиятларнинг асосий омилидир. Районимиз партия ташкилотлари касаба союз ва комсомол комитетлари билан ҳамкорликда меҳнат беллашуви якунларини сарҳисоб қилишни яхши йўлга қўйишга жиддий эътибор бераётир. 52 бошланғич, 69 цех партия ташкилоти ва 73 партия группаси мажбуриятларнинг бажарилишини текшириш, мусобақани якунлашда кенг, фаол иштирок этишни таъминлаш учун ғамхўрлик қилмоқда. Мақсадимиз — орамизда пахтакорлар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Сариев, Ленин ордени кавалери Б. Заримбетова, коммунистик меҳнат зарбдорлари сут соғувчилар Ў. Суюнова, Э. Ермағамбетова, Ў. Қаюпова сингари социалистик мусобақа пешқадамлари кўпайиб, сафи кенгайишига эришишдир. Шунинг учун ҳам бундай ишлаб чиқариш илғорлари меҳнатларига яраша шон ва шарафга, ҳурмат ва эҳтиромга сазовор бўлмоқдалар.

Сир эмаски, ҳали социалистик мусобақа хўжакўрсинга, расмият учунгина ташкил этилаётган коллективлар йўқ эмас. Баъзи жойларда ишлаб чиқариш илғорларининг сурати осилган «Ҳурмат тахта»лари йиллаб ўзгармайди, бригада ва ишчиларнинг ўзаро мусобақасини акс эттирувчи паннолар ойлаб янгиланмай туради. Бу табиийки, ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш учун мусобақада кўпчиликнинг иштирокига салбий таъсир кўрсатади. Мусобақани ташкил этишга шундай ёндашиш оқибатида «Комсомол» совхози «СССР 50 йиллиги» бўлимидаги 6-бригадада пахта ҳосилдорлиги йилдан йилга камайиб кетаверди. Пахтакорларнинг ишга қизиқиши сўниб, яхши ташаббуслар ўз-ўзидан самарасиз қолаверди. Совхоз партия комитети бригада бошлиғини ўзгартириб, социалистик мусобақани ташкил этишга яқиндан ёрдам бергандан кейингина бир йилнинг ўзида бу бригадада катта ўзгариш ясалди. План 120 процентдан ошириб бажарилди.

Социалистик мусобақа — омманинг амалий ижоди, ватанпарварлик ҳаракати бўлиб, совет кишиларининг юксак онглилиги ва ташаббусига асосланади. Демак, уни ташкил этишни ҳар доим юксак даражага кўтаришимиз, унинг шонли анъаналарини ижодий давом эттиришимиз зарур. Ана шунда мусобақанинг жозибали кучи янада ортиб, коммунистик қурилиш планларини амалга ошириш учун бунёдкорлик меҳнати тобора авж олаверади.

А. ШАРИПОВ,
Шуманай район партия комитетининг биринчи секретари.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

● **ҚАШҚАДАРЁ.** Область партия комитети Косон районидаги Ленин номли колхоз ва Ульянов районидаги «Партия XX съезди» совхози меҳнаткашларининг 1983 йилда ингичка толали пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан белгилаган тадбирларини маъқуллади. Икки ташаббускор хўжалик деҳқонлари барча агротехник ишларни ўз вақтида ўтказиб, мўл ва юқори сифатли ҳосил етиштиришга аҳд қилишди.

У. ИСРОИЛОВ.

● **ЧИРЧИҚ.** Қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати партия комитети Н. Исломов, И. Мирзаахмедов, Б. Абдураҳимов, Э. Рунцэ ва А. Павлов бошлиқ бригадалар бошлаб берган «Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми — бригаданинг виждони» ташаббусини маъқуллади. Бу коллективлар меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини асло бузмаган ҳолда юксак унум билан меҳнат қилиб, ишлаб чиқариш топшириқларини узлуксиз бажариб, юқори сифатли маҳсулотлар тайёрлаш учун кураш бошладилар.

А. РАФИҚОВ.

● **ТОШЛОҚ.** Ленин номли колхознинг механизациялашган бригадаси бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Неъматжон Абдумаликов райондаги барча пахтачилик бригадалари бошлиқларига Очиқ хат билан мурожаат қилиб, ўн биринчи беш йилликнинг ўзак йилини пахта ва бошқа экинлардан рекорд ҳосил етиштириш йилига айлантиришга чақирди. Н. Абдумаликов бошлиқ бригаданинг аъзолари бу йил 90 гектар майдонга чигит экиб, ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил кўтариш, уларнинг 90 процентини машиналарда териб олишга ваъда бердилар.

Қ. АҲМАДАЛИЕВ.

— *Партия ташкилоти секретари минбари* —

ҚУДРАТЛИ ТЎЛҚИН

ИШГА ОНГЛИ, ИЖОДИЙ МУНОСАБАТ — ҚОЛОҚЛИКДАН ЧИҚИШ ЙЎЛИ

Фарғона пойабзал фабрикаси областдаги йирик корхоналардан бири. Лекин яқин-яқинларгача бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати жиддий эътироз туғдириб келарди. Корхона бу таъна-дашномлардан қандай қилиб қутилди! Партия бюросининг коллективни қолоқликдан олиб чиқишдаги роли қандай намоён бўлди!

Дарҳақиқат, бирор йиғилишга таклиф қилишса, юрагимиз зирқирайдиган пайтлар ҳали унутилгани йўқ. Яқингинада сифатсиз маҳсулотларимизни савдо ташкилотлари қайтариб, уст-ма-уст рекламация олинарди. Боз устига қанчадан-қанча жарима тўланишини айтмайсизми?! Албатта, биз ҳозир ҳам корхонамизда ҳамма ишлар обдон изга тушиб кетди, дея олмаймиз. Сифат, меҳнат унумдорлигини ошириш, иш вақтидан унумли фойдаланиш масаласида баъзи қусурлар кўзга ташланиб турибди. Лекин шуни таъкидлаб ўтиш керакки, эндиликда худди шу камчилик ва нуқсонларга барҳам бериш юзасидан қатъий ва таъсирчан тадбирлар кўрилмоқда.

Партия бюроси принципиал, қатъий позицияда туриб, кенг кўламли ишларни амалга оширмоқда. 174 нафар коммунистнинг, қолаверса, кўпгина мутахассислар ва активларнинг кўмагига таяниб, биз шу пайтгача йўл қўйиб келган хато ва камчиликларга тамомила барҳам бериш борасида эътиборга сазовор ишларни амалга оширмоқдамиз. Коммунистлар, комсомол-ёшлар, бутун коллективнинг диққат-эътиборини корхона олдида турган долзарб вазифаларни бажаришга даъват этяпмиз. Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, лоқайдлик, бепарволик, прогулчилик каби иллатларга барҳам бериш соҳасида амалга оширилган қатор тадбирлар ўзининг дастлабки самараларини бермоқда. Ўтган йили пландан ташқари 200 минг сўмдан зиёд маҳсулот реализация қилинганлиги, планга қўшимча 152 минг жуфт пойабзал ишлаб чиқарилганлиги буни кўрсатиб турибди. Маҳсулот сифатини яхшилаш борасида ҳам бирмунча тадбирлар амалга оширилди.

Партия бюроси коммунистларнинг ишлаб чиқариш ҳамда ижтимоий ҳаётнинг бошқа барча қирраларидаги фаолиятини кучайтиришга эришмоқда. Якунлар ишчилар, мастерлар, инженер-техник ходимларнинг ҳаммаси план ва топшириқларни ошириб адо этаётганлигидан далолат бераётир. Аксари коммунистлар фабриканинг ижтимоий ҳаётида фаол қатнашмоқдалар, ишда ташаббускорлик кўрсатмоқдалар. Шу ўринда корхонанинг қолиплаш цехи мастери коммунист ўртоқ В. Ёқубованинг ишга муносабати ҳақида алоҳида тўхталиб ўтиш ўринлидир. Меҳнатсевар, изланувчан бу коммунист оддий ишчидан юксак малакали мастерликкача бўлган мураккаб йўлни босиб ўтди. Иш соатларининг ҳар бир дақиқасидан ғоятда унумли фойдаланиш, тежамкорлик, сифат учун кураш, ёшларга қунт билан касб-ҳунар ўргатиш новатор коммунистга хос фазилат бўлиб қолган. У ўз фаолияти давомида 20 нафар малакали шогирд тайёрлади.

Яқинда шу цех ишчиси коммунист ўртоқ Ҳ. Ўринбоевани ҳамкасблари улкан муваффақият билан қутладилар. У ойлик шахсий топшириғини 160 процент адо этган эди. Хўш, у бу ютуққа қандай эришди? «Ҳамма гап, — деб изоҳ берди ўртоқ Ҳ. Ўринбоева бу саволга жавобан, —меҳнатга онгли муносабатда, тартиб интизомлиликда. Агар ишни тўла-тўкис, бенуқсон бажармасам, бу мен ишлаётган бригада, цех, участка коллективи шаънига доғ тушади». Ҳар бир ишчини биз шу руҳда тарбияламоқдамиз. Юксак масъулият туйғуси чуқур ҳис этилса, сифат ҳам, самара ҳам, суръат ҳам бўлади.

Иккинчи цех ишчиси коммунист ўртоқ В. Бирюкова ҳақида ҳам худди ана шундай самимий гапларни айтиш мумкин. Пешқадам коммунист беш йилликнинг уч йили учун олган шахсий топшириғини адо этди. Муҳими, у цех мураббийлар Совети раиси сифатида ўнлаб ёш ишчиларни тарбиялаш, уларга касб-ҳунар ўргатишдек олижаноб иш билан изчил ва сидқидилдан шуғулланмоқда. Меҳрибон ва талабчан, принципиал мураббий фабрика ёшлари ўртасида катта обрў-эътибор қозонган.

Партия бюроси ишчиларни, айниқса ёшларни корхона обрўси учун курашаётган ана шундай фидокор коммунистлар ибрати мисолида тарбиялаётир. Натижада ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш резервларини ишга солиш учун мусобақанинг қудратли тўлқини тобора кучли мавжланмоқда. Ишда ижобий бурилиш ясай олган бригада ва цехларнинг тажрибаси, новатор пойабзалчиларнинг иш усулини кенг ёйиш чоралари кўрилмоқда. Шу туфайли маҳсулот ҳажми кўпайиб, пойабзалларимиз тобора харидоргир бўлиб бормоқда.

Бироқ, ҳали фойдаланилмаётган резервларимиз ҳам борлигини биламиз. Мен бу ўринда планни бир маромда уддалай олмаётган, ўз имконияти даражасида меҳнат қилмаётган айрим ишчиларни назарда тутмоқдаман. Бир мисол. Биринчи ва иккинчи цех ишчилари коммунистлар М. Фозилов ва Ф. Арслонова смена топшириқларини 100-105 процент бажариш билан кифояланмоқдалар. Бу ўринда: «Хўш, топшириқларни адо этишяпти-ку, яна нима керак ўзи?», — деган савол ҳам туғилиши мумкин. Гап шундаки, улар билан ёнма-ён ишлаётган, касб маҳорати бир хил кўпчилик коммунистлар планни 150-160 процентдан адо этишаётир. Шундай имконияти бўлган бошқа ишчилар нега нормани учма-уч бажариб, хотиржам юришлари керак? Афсуски, бундай мисолларни яна келтириш мумкин.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленумида меҳнатни тўғри ташкил этиш, ҳар бир коллективда соғлом маънавий муҳитни яратиш ташаббускорлик ва ижодкорликни кучайтиришнинг муҳим шарти эканлиги кўрсатиб ўтилди. Партия ташкилотимиз худди шу йўналишларга бутун кучни жамлаб, сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтирмоқда, пойабзалчиларда онгли интизом, ташаббускорликни тарбияламоқда.

С. НАРЗАНОВСКИЙ,
Фарғона пойабзал фабрикаси партия ташкилотининг секретари.

Тошкент тўқимачилик комбинати йигирув-тўқув фабрикасининг ишни ташкил этиш ва меҳнатга ҳақ тўлашнинг бригада пудрати усулида меҳнат қилаётган Алексей Шестеров бошлиқ бригадаси аъзолари ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Коллектив биринчи квартал планини барча кўрсаткичлар бўйича ортиғи билан адо этди.

Суратда: фабрика партия ташкилотининг секретари Т. Бихно социалистик мусобақада ғолиб чиққан бригада аъзоларига вимпел топширмоқда.

В. Молгачёв фотоси.

ПУДРАТ УСУЛИ ШАРОФАТИ

ЯНГИЛИК ТУЙҒУСИ

Бригадамиз аъзолари илгари ишбай усулида меҳнат қилишарди. Ҳар ким ўз иши ҳақида кўпроқ қайғурар, ҳамкасбининг кўрсаткичлари билан кўп ҳам қизиқмасди. Гоҳо ишчилар маош кетидан қувиб, иш сифатига путур ҳам етарди. Маъмурият ва партия ташкилоти меҳнат унумдорлигини ошириш ҳақида қайғуриб, меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг бригада пудрати методини жорий этишни тезлаштирди.

Абрбандчилар учун иш нормаларини аниқлаб, йириклаштирилган бригадалар тузиш бўйича тадбир ишлаб чиқилди. Илғор ишчиларимиздан Нишон Мадихонов, Носир Тошматов, Отаулла Жаҳонгировлардан иборат бригада Совети тузилиб, йиғилишларда абрбандчиларнинг умумий ишга қўшаётган ҳиссалари, касб маҳоратини ошириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш сингари масалалар муҳокама этиб борилди. Янги метод туфайли ҳар бир ишчи унумли меҳнат қилишга интилишдан ташқари ҳамкасбларини сифатли ва самарали ишлашга даъват этадиган, умумий ишга жон койитадиган, масъулиятни ҳис қиладиган бўлиб қолди. Прогуллар, меҳнат интизомини бузиш ҳолларига барҳам берилди. Меҳнат унумдорлиги 10-12 процент ортиб, маҳсулот сифати кескин яхшиланди.

Ўз-ўзидан маълумки, бригада пудрати методи қўлланиши туфайли ишчиларнинг ойлик маошлари ҳам ортди. Ўтган йили фабрика 1 миллион 327 минг погон-метр газлама ишлаб чиқарди. Юбилей йилида уч хил газламага давлат Сифат белгиси берилди. Эришган ютуқларимиз учун Бутуниттифоқ мусобақасида ғолиб чиқиб, кўчма Қизил байроқ билан тақдирландик.

Корхонамизнинг Абдуҳамид Меҳмонов, Умар Ражабов, Мамадихон Файзуллаев бошлиқ пудрат усулида меҳнат қилаётган бригадалари ҳам қувончли кўрсаткичларни қўлга киритяпти. Фабрика коллективи беш йилликнинг учинчи йилини юксак суръат билан бошлади. Биринчи кварталда 2 миллион 792 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, план 103 процент бажарилди. Бундай муваффақиятга Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати М. Васиева, область Советининг депутати С. Абдуҳамидова, Р. Имомова, Р. Қирғизова, Х. Охунова каби аксарияти коммунистлар бўлган ишчиларимиз, айниқса, катта улуш қўшмоқдалар. Улар шу кунларда беш йилликнинг сўнгги йили ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришяпти.

Дадамирза МЎЙДИНОВ,
СССР 60 йиллиги номли Косонсой шойи тўқиш фабрикасининг бригада бошлиғи.

— *Коммунистлар ҳақида ҳикоялар* —

ОДАМЛАР БЎЛАДИКИ...

ЛЕНИНЧА ИШЧАНЛИК ВА ТАДБИРКОРЛИК КОММУНИСТНИНГ ОЛИЙ ФАЗИЛАТИ

Гули куни билан чарчаган экан, ўрнига ётди-ю, пишиллаб уйқуга кетди. Кенжа фарзанди Наримоннинг харҳашаси ярим тунда уни уйқудан турғазди. Кўрсаки, турмуш ўртоғи йўлакда сигарета тутатар, кулдон қолдиқларга тўлганди.

«Кеча ҳам ишхоналарида нимадир ёқмапти-да, — ўйлади Гули. — Ишда бирор воқеа бўлса бас, уйқуларининг тайини бўлмайди».

— Ҳа, дадажониси, яна нима гап? — сўради у.

— Шунинг учун меҳнат отпускасига чиқишга юрагим бўлмайди-да. Ўзи йўқнинг — кўзи йўқ. Галантерея цехида тушдан сўнг иш тўхтади. Ип йўқ! У йўлда эмиш! Боқи-беғамлар! Завод билан кечикиб шартнома тузишган. Ишни энди ўнглаб олганингда...

Гули керосинга беихтиёр гугурт чақиб юборганини пайқади-ю, бошқа гап қўшмади. Ўғлини тинчлантиргач, ўрнига чўзилди. Аммо уйқуси ўчди. Турмуш ўртоғининг эл ишига жонбозлиги, ёниб ишлаши уни фахрлантирди, ширин энтикди. Ахир, уни одамлар тилига туширган шу фазилатлари эмасми! Ишчилар бошларига кўтаришади. Нега?..

Бўладиган бола бошидан дегандек, Ўктамжон ёшлигидан шунақа. У Тошкент ишлаб чиқариш комбинатида оддий ишчи эди. Бир йилга етмаёқ ақлли, оёғидан ўт чақнайдиган йигитни смена мастерлигига кўтаришди. Шу орада юридик таълим олди. Коммунистик партия сафига қабул қилинди. Кейин эса Нукус ишлаб чиқариш комбинатига директор ўринбосари этиб тайинланди. Ўктам акадаги ташаббускорлик, тадбиркорлик, одамлар билан диллашиш хислатлари комбинатга катта фойда келтирди. Корхона қисқа муддатда илғорлар сафидан ўрин олди.

Калинин районидаги Свердлов номли ишлаб чиқариш комбинати оқсаб қолганди. Корхона давлатдан 970 минг сўм қарздор эди. Шунда Ўктам ака бу комбинатга директор этиб юборилди. Бир ҳафтадаёқ у қолоқлик сабабларини батафсил ўрганиб чиқди. Барча активларни, мутахассисларни кенгашга тўплади.

— Бу ерда сувнинг лойқаланиши — корхона ишининг орқага кетишига кўп жиҳатдан раҳбарлар айбдор, — деди у тўпланганларга мурожаат қилиб. — Раҳбарларнинг хулқида ишкаллик бўлдими, коллективда иш юрмайди. Сиз ишга бир соат кеч келсангиз, эртасига бошқалар бир ярим соат кеч келишади. Сиз битта нарсани ўмарсангиз, қўл остингиздагилар иккитасини гумдон қилади.

Директорнинг гаплари мўлжалга аниқ текканиданми, айримлар ер остидан бир бирларига маъноли қараб қўйишарди.

— Айрим ўртоқларда жаҳолат, қўрслик, манманлик бор экан, — давом этарди у. — Йўқ, дўстлар, бунақа қусурлар бўлганда илгарилаб бўлмайди. Ахир, ишчининг саломатлигини, кайфиятини нега ўйламаймиз? Ишчи қалбини ширин сўзимиз билан, ғамхўрлигимиз билан, меҳнаткашлигимиз билан, пок-ҳалоллигимиз билан ром этишимиз керак. Ана шунда одамлар бизга эргашади.

Орадан бир ярим йил ўтди. Район партия комитетининг пленумида корхона ҳақида бундай қайноқ сўзлар янгради:

— Қисқа муддат ичида ушбу комбинатни таниб бўлмай қолди. Давлат қарзлари нақ томоқдан келарди. Улар узилиб, ўтган йили бир миллион юз минг сўмлик соф фойда кўрилди!..

Ўктам ака ҳамон ўша-ўша. Кўпинча ғира-шира тонгда комбинатга келиб, кимсасиз цехларни танҳо айланади. Дастгоҳлар оралаб, дилига туккан фикрларини қайта чамалайди. Сўнг ўртага ташлайди. Мана бугун ҳам бир ўзи пластмассали қандил дастгоҳи ёнида хаёл суряпти. Уни янада бежирим, чиройли қилиб тайёрлаш мумкин эмасмикан?

Ўктам ака цехни айланар экан, икки ишчининг ўзаро суҳбати унинг қулоғига чалинди.

— Автомашинанинг ён ойнаси ерда ҳам йўқ, кўкда ҳам. Аммо қўлда бисёр экан. Нақ ўттиз сўм-а! Чўнтак «касал» эди, туфукни юта-юта қайтдим...

— Шошма, — яқин келди директор, — ўша шапалоқдек кўзгу шунча пулми? Уни ҳам арзонгина қилиб ишлаб чиқаришимиз мумкин-ку! Ахир пластмассанинг пири бўлиб кетдик. Махсус қолиплар ясаб, ойна топсак бўлди-да! Автомагазинларга босиб ташлайлик бундай ойналарни!

У машинасида қайтаётиб шуни ўйлади. «Бугуноқ шу ишга киришиш керак!» — хулосага келди охири.

— Биз кенг истеъмол буюмларининг саксон хилини чиқаряпмиз, — дейди директор. — Эрта-индин саксон биринчиси ҳам дунёга келади. Мана у, — Ўктам ака автомашинанинг чиройли ён ойнасини кўрсатди. — Ҳамма югур-югурлар орқада қолди. Дастгоҳлар, хом ашё тайёр.

Директор шу ерга келганда негадир гапдан таққа тўхтади. Хомуш тортиб, бошини қашлади. Сўнг «уҳ» дея ўрнидан туриб кетди.

— Қанча-қанча муаммоларни ҳал қиляпмиз, —деди у охири. — Аммо республика Қурилиш министрлигининг 6-тресги раҳбарлари билан гаплашишга қудратимиз етмаяпти. Ҳозир цехларимиз турли ерда, бир биридан анча олисда сочилиб ётибди. Нобоп хоналарни ҳам цехлар учун мослаштиряпмиз. Талаб катта. Олма пиш, оғзимга туш, деб ўтирсак бўлмайди-да. Афсуски, қурувчилар бизнинг эҳтиёжимизни, давр талабини ҳис қилишмаяпти.

Директорнинг юзи қизариб кетган, хонанинг у ёғидан бу ёғига юрарди. Сўнг стол ёнига қайтиб, ўрнига аста ўтирди, гапида давом этди:

— Комбинат корпусини қуриш 1969 йили бошланган экан. Ўн тўрт йилдирки, у — чала. Қор-ёмғирда не-не меҳнатлар эвазига қилинган ишлар ҳам йўққа чиқиб кетмоқда. Битказилса борми, ишлаб чиқариш бир жойга жамланарди, ишчиларимизнинг ниятлари ушаларди. Унумдорлик 40—50 процентга ошарди. Сифат яхшиланарди. Боғча, маданият саройи, янги уйлар қурардик. Шаҳарча пайдо бўларди...

Одамлар бўладики, эл ишига бутун вужуди билан ташланади. Ишхонасининг ютуқлари унинг олий қувончи, бахтига айланиб кетади. Одамлар бўладики, шунчаки қимирлаб юришади. Калинин районидаги Свердлов номли ишлаб чиқариш комбинатининг аксарият меҳнат аҳли коммунист саркор Ўктам Исроиловдек ишга чечан одамлардир. Шунинг учун ҳам корхона ютуқлари қатор-қатор. Кейинги бирор йил йўқки, ишчилар ғалаба нашидасини муддатидан анча илгари суришмасин. Ўтган йилги рақамларга назар ташланг: 1.359,5 минг сўм соф фойда кўрилиши планлаштирилган эди. Аммо амалда у 1 миллион 750 минг сўм қилиб адо этилди.

Беш йилликнинг ўзак йилидаги натижалар ҳам қувонарли. Уч ойлик план бардавақт бажарилди. Бу ютуқларга Наби Афзалов, Муҳаббат Муҳсимова, Норхўжа Улхўжаев, Дилором Зияева каби ишчи ва хизматчилар муносиб ҳисса қўшиб келяптилар.

А. ИНОҒОМОВ.

ИШДА ИЗЧИЛЛИК

КОММУНИСТ МУЛОҲАЗАСИ

Ҳар куни газета саҳифалари, эфир тўлқинлари орқали пешқадамлар ҳаракатига қўшилиб, янги меҳнат марраларини кўзлаётган, янгилик ва илғор тажрибани жорий этиб, катта иқтисодий самара олишга бел боғлаган коллектив ва ишлаб чиқариш новаторлари ҳақида хушхабарларни ўқиб, эшитиб ва кўриб борамиз. Ҳақиқатан ҳам бундай ташаббускорликнинг иқтисодий ва ижтимоий самараси каттадир. Масалан, бизнинг чорвачилик комплексимиз коллективи Москва областидаги «Воронцово» совхози чорвадорларининг иш тажрибасини ўрганиб, ўзимизда ижодий қўллаш туфайли моллар семизлигини тезлатиш имконига эга бўлдик. Ҳозир гўштга топширилаётган ҳар бир молнинг вазни ўртача 430—450 килограммни ташкил этмоқда. Ёки областимизнинг кўплаб сут соғувчилари ҳар бир сигирдан 5 минг килограммдан ошириб сут соғиб олиш учун А. Чудная бошлаб берган ташаббусга қўшилиб ишлашлари, қурувчиларимизнинг Н. Злобин методи асосида меҳнат қилишлари туфайли иш кўрсаткичларини тобора ошириб бормоқдалар.

Афсуски, баъзан яхши ташаббусларнинг ҳам сўниб қолиш ҳоллари рўй бераётир. Бундан бир неча йил бурун Горький шаҳри корхоналарида «Ёнимизда битта ҳам қолоқ бўлмасин» деган чақириқ пайдо бўлган эди. Бу чақириқ бутун мамлакатимиздаги сингари бизнинг совхозимизда ҳам кенг қўллаб-қувватланди. У фақат ишлаб чиқаришдаги шиор бўлибгина қолмай, балки чорвадорларимизнинг ахлоқий нормасига айланди. Лекин айни пайтга келиб, бу ҳаракат анча унутилиб кетди.

Газеталар, радио ва телевидение орқали эълон қилинаётган баъзи ташаббус ва илғор тажрибалар ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин. Гоҳи ғоят ажойиб ҳаракатларни тарғиб қилиш ишлари изчил ривожлантириб борилиши ўрнига мавсумий характерда бўлиб қолаётир. Шунингдек, ташаббускор ҳамкасбларингнинг ўз мажбуриятларини қандай бажаришаётгани, улар иш тажрибасида қандай янгиликлар юзага келганлиги ҳақидаги материаллар, эшиттириш ва кўрсатувлар ҳам мунтазам равишда бериб борилмайди...

Маълумки, ҳар қандай янги ташаббус ва тажрибанинг тақдири, умуман социалистик мусобақанинг қудрати унинг ошкоралиги ва илғор иш усулларининг кенг кўламда жорий этилиши билан белгиланади. Шундай экан, партия ташкилотлари ва пропаганда воситалари социалистик мусобақани самарали ташкил этишни доимо диққат-марказида тутишлари, ибратли тажрибаларни оммалаштиришнинг янги-янги йўлларини излаб топишлари, ҳар қандай ташаббуснинг сўниб қолмаслиги учун изчил курашишларини истардик.

У. ЎНҒАРОВА,
Конимех районидаги «СССР 50 йиллиги» совхози молбоқари, область партия комитети аъзоси.

ТАРМОҚ ВАЗИФАЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

4 апрель куни Москвада СССР Қурилиш ишлари давлат комитети коллегиясининг кенгайтирилган мажлиси бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг «Уй-жойлар ва социал-маиший объектлар қурилиши планларининг бажарилишини таъминлаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш вазифалари ҳақида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госстройи раиси И. Т. Новиков доклад қилди. Уй-жой, граждан қурилиши планлари қандай бажарилаётганлиги, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг қарорлари ва ўртоқ Ю. В. Андроповнинг шу Пленумда сўзлаган нутқи асосида уни янада ривожлантириш масалалари кўриб чиқилди.

Шаҳарларни лойиҳалаш ва қуришни такомиллаштириш, қурилиш сифатини яхшилаш, индустриялаш даражасини, заводда тайёрланган буюмлар сифатини ва уйсозлик комбинатларининг ишини юксалтиришга оид конкрет тадбирлар муҳокама қилинди. Қурилиш қимматини пасайтириш, ортиқча сарф-харажатларга қарши кураш, моддий ва меҳнат ресурсларини тежаш, мавжуд уй-жой фондини сақлашни таъминлаш ва реконструкция қилиш масалаларига катта эътибор берилди. Фан-техника ечимларини, бригада пудратини, илғор коллективлар тажрибасини жорий этиш вазифалари белгиланди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих нутқ сўзлади.

(ТАСС).

ЭЛЧИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов 4 апрель куни Кремлда Япониянинг СССРдаги элчиси М. Такасимани унинг илтимосига кўра қабул қилди.

Бўлиб ўтган суҳбат чоғида ҳар икки томонни қизиқтирувчи бир қанча масалалар тилга олинди.

(ТАСС).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VII Пленуми қарорлари — ҳаётга!

ФАН ВА НАТИЖА

Тошкент қишлоқ хўжалик институти коллективининг ишлаб чиқаришга қўшаётган ҳиссаси тўғрисида

КПСС XXVI съезди социал тараққиёт ва халқ фаровонлигини оширишнинг кенг программасини илгари сурар экан, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни янада яхшилашни долзарб вазифа сифатида алоҳида таъкидлади. Шу вазифани амалга ошириш учун КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган СССРнинг Озиқ-овқат программасини маъқуллади. Маъмурчиликнинг бу улкан режаларини амалга ошириш кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалик фани тараққиётига, илм-фан билан ишлаб чиқариш алоқасини мустаҳкамлашга боғлиқ.

Барча олий ўқув юртлари олимлари жонажон партиямизнинг XXVI съездида белгиланган режаларни, мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб улуш қўшишлари лозим. Бутун илмий потенциални ана шу программани муваффақиятли бажаришни таъминлайдиган илмий йўналишларга қаратиш энг муҳим вазифа бўлиб қолди. Шу жиҳатдан олганда бизнинг институтда мутахассислар тайёрлаш билан бир қаторда катта кўламда илмий-тадқиқотлар олиб борилаётганлиги, ҳеч шубҳасиз, эътиборга сазовор. Ҳозирги кунда институтимизда 750 дан ортиқ ўқитувчи ва илмий ходим, шу жумладан, 27 фан доктори ва профессор, 250 фан кандидати илмий-тадқиқот ишлари билан машғул. Улар халқ хўжалиги учун катта аҳамиятга молик 23 мавзу устида изланиш олиб бормоқдалар. Тугалланган илмий ечимларни амалиётга жорий этиш бу ишда муҳим бўғин ҳисобланади. Ўтган йили республика Қишлоқ хўжалиги, Мева-сабзавот хўжалиги ва Ўрмон хўжалиги министрликларининг коллегиялари қарори билан кафедраларимизда ишлаб чиқилган 33 таклиф жорий этиш планига киритилди. Ишлаб чиқариш синовидан ўтказилган 25 тадбир эса 1983 йилда жорий этиладиган бўлди.

Шуниси ҳам борки, олимларимизнинг асосий эътибори пахтачилик соҳасидаги илмий тадқиқотларга қаратилган. Бу тармоқни ривожлантиришнинг илмий ва амалий проблемалари устида изланиш олиб бормоқдамиз. Гектаридан 50—60 центнердан пахта етиштириш бўйича комплекс мавзу ишлаб чиқилмоқда. 12 кафедра, қишлоқ хўжалиги тажриба станцияси, битта проблема ва 2 та тармоқ илмий-тадқиқот лабораториялари ана шу ишга мутасадди этиб белгиланган.

Маълумки, қишлоқ хўжалигида ер ишлаб чиқаришнинг асосий воситаси ҳисобланади. Суғориладиган зоналарда эса сув ҳам ана шундай омиллар қаторига киради. Ернинг ҳосилдорлигини ошириш, сувдан фойдаланишни яхшилаш масалалари тупроқшунослик, қишлоқ хўжалиги мелиорацияси, умумий деҳқончилик ва агрохимия кафедраларида атрофлича ўрганилиб, муайян илмий ечим ва тавсияномалар яратилмоқда. Жумладан, тупроқшунослик кафедраси Мирзачўл, Қарши ва Сурхон—Шеробод даштларининг шўр ерларини тадқиқ этиш бўйича катта иш олиб борди. Агрохимия кафедрасида республикамизнинг турли тупроқларида азот, фосфор ва калий ҳолати қонуниятини ўрганилди, азот билан фосфорнинг баланс ҳисоби ўтказилди. Ғўза ва бошқа экинларга минерал ўғитлар солишнинг муддат ва усуллари ўрганилди.

Селекция ва уруғчиликни яхшилаш ҳосилдорликни оширишда муҳим аҳамиятга эга. Генетика кафедраси олимлари селекция ва уруғчиликнинг назарий ва методологик масалаларини ўрганиб, бу борадаги методикани такомиллаштириш юзасидан амалий тавсияномалар яратдилар.

Ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари зараркунандаларига қарши курашнинг биологик методи ва уни бошқа методлар билан биргаликда ишлатиш юзасидан бизда олиб борилаётган тадқиқотлар яхши самара бермоқда. Биология фанлари кандидати, доцент Х. Мирзалиеванинг ғўза тунламига қарши курашда хаброброкондан фойдаланиш усули устидаги изланишлари мутахассис ва деҳқонларимиз эътиборини тортди. Хаброброконни мум куясида оммавий кўпайтириш мумкин экан. Бу метод қатор йиллар мобайнида бир миллиондан ортиқ гектар майдонда синовдан ўтди. Бир гектар майдонга кимёвий ишлов беришни шу йўл билан қисқартириш ҳисобигагина 8—9 сўм иқтисодий самара олинмоқда. Ғўза зараркунандаларига қарши курашда хаброконни қўллаш аҳамиятини инобатга олиб, институтимиз олимлари «Агроприбор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси мутахассислари билан ҳамкорликда энтомофаг — фойдали ҳашаротлар кўпайтириладиган экспериментал биофабриканинг механизациялаштирилган линияларини яратдилар. Бу ҳашаротларни пахтазорларга тарқатиш йўли ҳам ишлаб чиқилди.

Биологик метод кафедраси хаброброкон кўпайтириш билан шуғулланадиган хўжалик ва район биолабораторияларига мум куяси ва хаброкон она бошисини етказиб беради. Бу ҳосиятли жониворни ғўза, беда, маккажўхори, сабзавот, полиз экинлари ва каноп тунламига қарши қўллаш ва кўпайтириш юзасидан ҳам методик қўлланма яратилди.

Қишлоқ хўжалик фанлари кандидати доцент А. Ҳамроевнинг сувда эрийдиган олтингугурт дорисини ўсимликларни муҳофаза этишда ишлатиш методи ҳам катта қизиқиш уйғотмоқда. Бу доринниг афзаллиги шундаки, ўсимликнинг юзасида яхши ёйилиб, ўргимчаккана ва шу сингари зараркунандаларга қирон келтиради. Бу хил олтингугурт бир неча йил мобайнида Ўрта Осиё республикалари хўжаликларида 1,5 миллион гектардан ҳам ортиқ пахтазорда синовдан ўтди. Уни шунингдек, Бухоро, Самарқанд ва бошқа областларда узум зараркунандаларига қарши ҳам ишлатиб кўрилди. Сувда эрийдиган олтингугуртни ишлатиш гектар бошига 190-220 сўм иқтисодий самара беради.

Киров номли ўқув хўжалигимизда трихограммани кўпайтирадиган 2 та механизациялаштирилган линияси бўлган биофабрика қурилди, хаброконни кўпайтирадиган биолаборатория ишлаб турибди. Уларнинг ёрдамида Ғалаба районидаги барча экин майдони ҳамда Тошкент областининг бошқа районларидаги бир қанча хўжаликлар экинзорлари биологик метод билан муҳофаза этилмоқда.

Озиқ-овқат программасида мева-сабзавот маҳсулотлари етиштиришни жадал суръатлар билан ўстириш режалаштирилган. Республикамизнинг ўзида ўн йил ичида мева етиштириш 1,8 марта, узум етиштириш эса 3 марта кўпаяди. Сабзавоткорлар, полизчилар, соҳибкор ва боғбонларнинг яқинда бўлиб ўтган қурултойида ҳам бу борада катта марралар белгилаб олинди. Институтимиз олимлари ана шу улуғвор вазифаларни ҳал этишга муносиб улуш қўшиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Бизда мевали ва манзарали дарахт кўчатлари, ток ва тут қаламчалари етиштиришнинг янги технологияси ишлаб чиқилди ва амалиётга жорий этилди. Дарахт, ток ва тутни бу хилда кўпайтириш янги технологияси СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги коллегиясида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VII Пленумида маъқулланди. Шу йўл билан кўчат етиштириш муддати бир-икки йил қисқармоқда, уларнинг таннархи эса 2-3 баравар арзонлашмоқда.

Полизчилик кафедрасида соғлом, нави бузилмаган картошка уруғлиги етиштириш юзасидан тавсияномалар ишлаб чиқилди ва эндиликда уни республикамизнинг полизчиликка ихтисослашган хўжаликлари кенг қўлланмоқда. Шу йўл билан эртаги картошкадан мўл ҳосил олинмоқда. Кафедра олимларининг шўр тупроқли зоналарда сабзавот-полиз экинлари етиштиришга, шунингдек, плёнка билан ёпилган, иситилмайдиган теплицаларда экинлар етиштиришнинг агротехник усулларига оид тавсияномалари ҳам амалиётга жорий этилган. Улар қишлоқ хўжалиги тажриба станцияси ходимлари билан ҳамкорликда ойнаванд теплицаларда бодринг уруғи етиштириш технологиясини яратдилар. Ҳар квадрат метр майдондан 25-30 килограммдан уруғлик олинмоқда. Помидорнинг энг яхши навлари танланиб, уларни йиғиштириб олишнинг механизациялашган технологияси ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон мамлакатимизда етиштирилаётган пилланинг қарийб учдан икки қисмини етказиб беради. Институтимиз олимлари ипакчиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Чунончи, инкубация даврида ипак қуртини магнит майдонида ишловдан ўтказиш билан унинг маҳсулдорлигини ошириш усуллари ишлаб чиқилди ва амалиётга жорий этилди. Ипак қуртини сульфат хлориди билан бойитилган қўшимча озуқа билан озиқлантириш, шунингдек тутни халқаланган қаламчадан кўпайтириш таклифлари ҳам ишлаб чиқилди.

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришни самарадорлигини ўстиришнинг муқаррар шарти бутун агросаноат комплекси хўжалик механизмини такомиллаштиришдан, планлаштириш, ишлаб чиқаришни бошқариш ва ташкил этишни янада яхшилашдан иборат. Бошқа олий ўқув юртлари ҳамда илмий-тадқиқот институтлари билан ҳамкорликда бу борада катта иш олиб бормоқдамиз.

Институт партия ташкилоти хўжалик шартномалари асосида илмий тадқиқотлар олиб боришни кенгайтиришга жуда катта эътибор бермоқда. Негаки, бу эндиликда илмий ишлар самарадорлигини ошириш, фан билан ишлаб чиқариш алоқасини мустаҳкамлашнинг асосий формаси бўлиб қолди. Башарти 1981 йилда 25 кафедрамиз 41 мавзу бўйича хўжалик шартномаси асосида илмий-тадқиқот олиб борган бўлса, ўтган йили тадқиқот ишларига жалб этилган кафедралар сони ўттизтага етди. Бир йил ичида шу йўл билан илмий-тадқиқот ишлари олиб бориш ҳажми бир ярим баравар кўпайиб, бир миллион сўмдан ҳам ошиб кетди. Бу ишлар министрликлар, область қишлоқ хўжалиги бошқармалари, колхоз ва совхозлар, илмий-тадқиқот институтлари буюртмалари асосида олиб борилмоқда.

Чорвачиликни ривожлантириш халқ фаровонлигини оширишнинг улкан режасини белгилаб берган Озиқ-овқат программасининг ўзаги ҳисобланади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX Пленуми чорвачиликни ривожлантиришни жадаллаштириш юзасидан 1983—1985 йилларга мўлжалланган конкрет тадбирларни маъқуллади. Бу вазифаларни ҳал этишда бизнинг олимлар ҳам фаол қатнашадилар. Биохимия кафедраси олимлари уч йилдирки, хлор кислотасининг чорва моллар маҳсулдорлигини оширишга таъсирини ўрганмоқда. Олинган натижалар чакки эмас. Ишлаб чиқариш синовлари хлор кислотасини қўллаш озуқани ортиқча сарфламаган ҳолда молларни ўртача 15 процентга қадар семиртириш мумкинлигини кўрсатмоқда.

Ҳар бош қорамолни семиртиришда шу йўл билан 20 сўмга яқин иқтисодий самара олинади. Озуқа базасини ривожлантириш устидаги изланишлар ҳам яхши самара бермоқда. Беда, маккажўхори ва бошқа озуқабоп экинлар ҳосилдорлигини ошириш юзасидан ўсимликшунослик кафедраси катта иш олиб бормоқда.

Оққўрғон, Ғалаба, Паркент, Бекобод ва Орджоникидзе районларидаги қишлоқ хўжалиги билимлари халқ университетлари ва илғор тажриба мактабларида фан ютуқларини пропаганда қилишда олимларимиз катта иш олиб бормоқдалар. Умуман илмий-тадқиқот бобидаги барча ишларимизда КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари, ана шу анжуманлардан кейин қабул қилинган партия-ҳукумат қарорлари асосий дастур бўлиб хизмат қилмоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида қишлоқ хўжалик фанини ривожлантириш, илмий-тадқиқотлар самарадорлигини оширишда янада катта муваффақиятларга эришиш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VII ва IX Пленумлари қарорларига амалий жавобимиз бўлади. Институтимиз олимлари республикамиз қишлоқ хўжалигида фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга бундан буён ҳам муносиб улуш қўшишга ҳаракат қилаверадилар.

Э. ШАЙХОВ,
Халқлар дўстлиги орденли Тошкент қишлоқ хўжалиги институти ректори, профессор.

Республикамиз бўйлаб

ФЕРМАЛАРДАН ЁЗАДИЛАР

● ВОРОШИЛОВ районидаги «СССР 50 йиллиги» совхози чорвадорлари тайёрлов ташкилотларига 76 тонна гўшт, 54 тонна сут, 96 минг дона тухум топшириб, биринчи квартал планини ошириб бажарган эди. Ҳозир иккинчи квартал ҳисобига чорва маҳсулотлари топширишга қизитилмоқда. Яқин кунларда 11 тонна гўшт, 32 тонна сут, 90 минг дона тухум етказиб бериш чоралари кўрилмоқда.

Ю. АБДУАЛИМОВ.

● ПЕШКУ районидаги «Ўзбекистон» колхози аъзолари ёрдамчи чорвачилик хўжалигини ривожлантиришга катта аҳамият бермоқдалар. Сувчи Музаффар Эргашев, тракторчи Мансур Ражабов, бригадир Файзи Фозилов, кетмончи Жамил Фозиловлар ўз хонадонларида чорва моллари боқиб, давлатга 900—920 килограммдан гўшт сотдилар ва мўмай даромад олдилар. Ҳар бош қорамол тирик вазнда 450 килограмм тош босди.

Ф. ҲАКИМОВ.

Қутли Собирова ўттиз йилдан буён Элликқалъа районидаги «Ленинград» колхозида сигир соғувчилик қилади. У ўтган йили ўзига бириктилган ҳар бош сигирдан 3500 килограммдан сут соғиб олган эди. Бу йил 4000 килограммлик маррани кўзлаб ишламоқда. Биринчи кварталда сигирлардан деярли бир ярим квартал планига тенг сут соғиб олди. Опанинг шогирдларидан Шарифа Олломова, Муяссар Метиевалар ҳам сут соғишда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Ҳ. БЕКИМОВ.

* * *

А. Юнусов Ворошилов районидаги К. Маркс номли колхоздан, **С. Нозимов** Чуст районидаги «Ленинград» колхоздан, **Э. Шукуров** Жарқўрғон районидаги «Коммунизм» колхоздан, **З. Худоёрова** шу районидаги «Сурхон» совхоздан, **Ш. Хошимов** Москва районидаги «Коммунизм» колхоздан йўллаган хабарларда ҳам чорвадорларимизнинг бунёдкорлик меҳнатлари мадҳ этилади.

ОБОДОНЧИЛИК — ҲАММАНИНГ ИШИ

ДЕПУТАТЛАР АРДОҒИДА

Шу кунларда қўриқдаги Ильич районини кезган кишининг баҳри-дили очилади, қалби завққа тўлади. Чўл йўлларида кўчат ташиган кўп, гул экиб боғ-роғлар яратаётганлар кўп.

Биз катта йўлдан бораётиб, «Правда» совхози территориясига ўтишимиз билан шундай манзарага дуч келдик: йўлнинг икки тарафига янги кўчатлар ўтказилган. Улар белигача меҳр билан оқлаб қўйилган. Кўчатларнинг атрофи эса чопиб юмшатилмоқда. Суғориш, кўкаламзорлаштириш чоралари кўрилмоқда. Совхоз территориясида жойлашган Титов қишлоқ Советининг раиси М. Абдурасуловнинг айтишича, район Советининг депутати Абдураззоқ Қаюмов раҳбарлик қилаётган «Правда» совхозида ҳозирга қадар 131 минг тупдан зиёд мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Хўжаликнинг марказий посёлкасини кўкаламзорлаштириш борасида кўп ишлар қилинмоқда. Ободонлаштириш ойлиги давомида яна камида 30 минг туп кўчат ўтказилади, гулзорлар, хиёбонлар яратилади.

Мирзачўл қўриғининг қоқ ўртасида жойлашган Ильич райони қучоғи йил сайин ободонлашиб бормоқда. Ҳозир район хўжаликларида 263 гектарли боғ яратилган. Кўплаб гулзор, хиёбонлар барпо этилган. «Правда», «Октябрь 60 йиллиги» совхозлари меҳнаткашларининг бу борадаги ишларини алоҳида таъкидлаб ўтса арзийди. 1979 йилда «Правда» совхози базасида Ҳамид Олимжон номли узумчилик ва боғдорчилик хўжалигининг ташкил этилиши яна бир қувончли воқеа бўлди. Ўтган уч йиллик давр мобайнида мазкур хўжалик меҳнаткашлари 131 гектар боғ, 477 гектар узумзор барпо этдилар. Бу йил эса яна камида 100 гектарли боғ яратиш учун кураш олиб борилмоқда.

Қўриқ район хўжаликларида, қишлоқ ва посёлкаларида олиб борилаётган кўчат ўтказиш, кўкаламзорлаштириш, янги боғлар ва хиёбонлар яратиш, бир сўз билан айтганда, чўл қўйнини кўркам ва обод ўлкага айлантириш ишларини доимий анъанага кўра халқ депутатлари ўз оталиқларига олишган Район ҳамда қишлоқ Советларининг депутатлари кўчат ўтказиш ишларига бош-қош бўлиш билан бирга бу ишда ўзлари ҳам фаол иштирок этмоқдалар, бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар. Биз 23 март куни иш соати тугагандан сўнг район марказидаги янги барпо этилган тикувчилик фабрикаси филиали жойлашган ҳашаматли бино қаршисида гулзор барпо этиш учун уюштирилган шанбаликка Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ С. Отахоновнинг ўзи бевосита раҳбарлик қилаётганининг гувоҳи бўлдик.

Райондаги йирик хўжаликлардан бири — Волков номли совхоз идораси атрофини кўрган кишининг ҳаваси келади. Ҳаммаёқ озода, тартибли, янги кўчатлар ўтказилган, эскилари эса чиройли қилиб оқлаб қўйилган. Лекин афсуски, бундай хайрли иш совхоз идорасидан нарига ўтмаганга ўхшайди. Масалан, марказий посёлка кўчаларида янги ўтказилган кўчатлар деярли кўзга чалинмайди. Ҳатто Волков қишлоқ Совети ижроия комитетининг идораси жойлашган бино атрофида ҳам бирор туп янги ўтказилган дарахт кўчатини учратмадик.

Қишлоқ Советининг ижроия комитетида 1 февралдаёқ кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштиришни муваффақиятли ўтказишга бағишланган тадбир ишлаб чиқилиб, тасдиқлаб қўйилган эди. Бироқ афсуски, бу тадбирни амалга оширадиган пайт келганда жавобгар киши топилмай қолди. Натижада сермазмун, серқирра тадбир қоғозда қолиб кетди. Мана бир мисол. Шу тадбирнинг тўртинчи пунктида: «Волков номли пахта тозалаш заводининг территорияси ахлатдан тозалансин, дарахтлар оқланиб, бутун территорияга кўчатлар ўтказилсин. Бу ишлар 15 мартга қадар ниҳоясига етказилсин» дейилган ҳамда қарорнинг ижросини таъминлаш вазифаси завод директори зиммасига юклатилган эди. Биз пахта заводида бўлиб, корхона раҳбари ўртоқ А. Фурманов билан учрашдик.

— Гапнинг ростини айтганда, кўчат ўтказишни 15 мартдан бошладик, — деди у, — ҳозиргача 50 туп мевали, 500 туп манзарали дарахт кўчати ўтказдик, холос. Қолганларини энди ўтказмоқчимиз.

Завод коллективи кўкаламзорлаштириш ойлиги давомида 3,5 минг туп дарахт кўчати ўтказиши лозим. Бир ойда атиги 500 туп кўчат ўтказилибди. Энди қолган бир ҳафтада эса 3 минг туп кўчат ўтказишга сўз беришмоқда.

Янгиобод қишлоғининг қўриқ марказида барпо этилганига чорак аср бўлмоқда. Бу ерда Гагарин номли, Алексеевский номли совхозларнинг марказлари жойлашган. Мазкур хўжаликларнинг ҳам, Янгиобод қишлоғининг ҳам тупроқ шароити оғир. Бу ерда гул, дарахт кўчати ўтказиб, уларни парвариш қилишни чинакамига хайрли иш деса бўлади. Ана шундай оғир шароитларга қарамай қишлоқ ишчилари, қурувчилари ва деҳқонлари ўз хонадонларини боғ-роғларга, гулзорларга ўрамоқдалар. Бутун республикага донг таратган машҳур бульдозерчи, район Советининг депутати Александр Роннинг ҳовлисини кўрган кишининг ҳаваси келади. Атрофи боғ ва токларга ўралган, турли-туман гуллар экилган хонадонни кўриб беихтиёр завқланасан киши. Донгдор ишчининг қўли гул эканлигига қойил қолмай иложинг йўқ. Бу каби ҳовлилар Янгиобод қишлоғида оз эмас. Аммо ернинг шўрлигини, ёзда бўладиган жазирама иссиқни баҳона қилиб ўз хонадонига бирон туп кўчат ўтқазмасдан яшаётган кишилар ҳам оз эмас. Янгиобод қишлоқ Совети ижроия комитети, унинг раиси Музаффар Мавлонов эса айни кўчат ўтказиш, ободонлаштириш ойлигида активлик кўрсатмаётир. Дарахт инсоннинг чўлдаги энг яқин дўстидир. Бу — қадимий ҳикмат. Чунки дарахт баҳорда юртимизга кўрк беради, ёзда эса жазирама иссиқдан, чанг-тўзонлардан ҳимоя қилади, ҳавони тозалайди. Шундай экан чўлда инсоннинг чинакам дўстлари бўлган дов-дарахтлар, гулзорлар қанча кўп бўлса, шунча яхши эмасми?

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ҲАМКОРЛИК ҚОНУНИ АСОСИДА

ИШОНЧ

6 апрель — СССР ва Финляндия муносабатлари тарихида шонли санадир. Бундан 35 йил муқаддам ана шу куни дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида совет-фин шартномаси имзоланган эди. Бу муҳим ҳужжат икки мамлакат яхши қўшничилик сиёсатининг тамал тошидир. 1948 йил шартномаси халқаро аҳамиятга ҳам молик — у урушдан кейинги Европа халқлари ўртасида тинч ҳамкорликни йўлга қўйишда йирик қадам бўлди. Шартнома турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш ленинча принципини ўзида мужассамлаштирган ёркин ва салмоқли ҳужжатлардан биридир.

1948 йил шартномаси Совет Иттифоқи ва Финляндия ўзаро муносабатларида туб бурилиш ясади, совет-фин дўстлиги мустаҳкам анъаналарини вужудга келтирди. Бу яхши қўшничилик анъаналари йилдан-йилга мустаҳкамланиб, ривожланиб бораётир. 1948 йил шартномаси, шундан кейинги қўшма ҳужжатлар СССР билан Финляндия ўртасидаги муносабатларни тўла ҳурмат ҳамда бир-бирининг ҳуқуқларини ва манфаатларини амалда эътиборга олиш, тинчликни мустаҳкамлаш тўғрисида биргаликда ғамхўрлик қилишнинг мустаҳкам асосини яратиб берди.

Савдо-иқтисодий, саноат ва илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш ҳамда чуқурлаштиришнинг 1995 йилгача амал қилувчи программасига мувофиқ Совет — Финляндия савдо-иқтисодий алоқалари тинмай ўсмоқда. Бизнинг мамлакатимиз Финляндиянинг энг йирик савдо-сотиқ шеригидир, унинг ҳиссаси бу мамлакат ташқи савдо обороти ҳажмининг қарийб чорак қисмига тўғри келмоқда. Ўз навбатида Финляндия ҳам СССР билан савдо-сотиқ қилаётган капиталистик мамлакатлар ичида ГФРдан кейин туради. Финляндия иқтисодчиларининг ҳисоб китобига кўра, совет буюртмалари 150 мингдан ортиқ кишини иш билан таъминламоқда. Агар 1975 йилда ўзаро товар обороти ҳажми қарийб икки миллиард сўмни ташкил этган бўлса, бултур 5 миллиард сўмликдан ошиб кетди.

Совет Иттифоқи ёрдамида Финляндияда бунёд этилган Раахе шаҳридаги йирик металлургия комбинати, Ловис шаҳридаги атом электростанцияси, «Тахколуота» ва «Кристина» иссиқлик электр станциялари икки томонлама алоқаларнинг конкрет натижаларидир. Финляндия фирмалари, ташкилотлари иштирокида бизнинг мамлакатимизда қатор саноат объектлари қурилди ва қурилмоқда. Карелия АССР шимолидаги Костомукшада бунёд этилаётган кон-бойитиш комбинати ва шаҳар шулар жумласидандир. Совет-фин дўстлиги қурилишининг биринчи навбати фойдаланишга топширилди, ҳозир эса унинг иккинчи ва учинчи навбати бунёд этилмоқда.

СССР билан Финляндия раҳбарларининг анъанага айланган учрашувлари мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ишончни ривожлантиришга зўр ижобий таъсир ўтказмоқда. Ўтган йил январда сайланган янги президент М. Койвисто Финляндия Ю. К. Паасикиви билан У. К. Кекконен ишлаб чиққан тинчликсевар ташқи сиёсат йўлидан оғишмай бораверади, деб таъкидлади. СССР билан муносабатларни ҳар томонлама ривожлантириш — бу йўлнинг асосидир. Ўртоқ Ю. В. Андропов билан М. Койвистонинг Москвада бўлиб ўтган суҳбати чоғида ҳар икки томон совет-фин муносабатлари турли соҳаларда дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Шартноманинг мустаҳкам негизида муваффақиятли ривожланаётганлигини мамнуният билан изҳор этди.

Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасида йилдан йилга мустаҳкамланиб, ривожланиб бораётган дўстлик ва ишонч мамлакатларимиз халқлари манфаатларига, тинчлик ишига хизмат қилмоқда.

А. РЎЗИЕВ.

ЯДРО РАКЕТАЛАРИГА ЙЎЛ ЙЎҚ

БОНН. Ғарбий Германиянинг мамлакатда Американинг «Першинг-2» ракеталари ва қанотли ракеталари жойлаштирилишига йўл қўймасликдан иборат ягона муддао билан бирлашган ўн минглаб гражданлари ГФРнинг кўпгина шаҳарлари кўчаларига чиқдилар. Анъана бўлиб қолган баҳорги «Тинчлик юриши —83» кенг қулоч ёзди. Бундай юришлар уч кундан буён давом этмоқда.

Мамлакатдаги Американинг янги ядро ракеталарини жойлаштириш мўлжалланаётган кўпгина энг катта шаҳарларида демократик жамоатчиликнинг намойишлари ўтказилмоқда. Норозилик намойиши қатнашчилари уч кун давомида Американинг Ной-Ульмадаги ҳарбий базасига олиб борадиган шоҳ йўлларни ишғол қилмоқдалар. «Першинг-2» ракеталарини ана шу ерларда жойлаштириш мўлжалланмоқда. Полициянинг катта-катта кучлари Ной-Ульмадаги урушга қарши намойишларни бостириш учун юборилди. Бироқ полициянинг жазо чоралари— таёқлар ҳам, кўзни ёшлантирувчи газ ҳам, қамоққа олишлар ҳам ана шу намойиш қатнашчиларини қайтара олмади.

ГФРнинг расмий маъмурлари Ғарбий Германия аҳолисининг урушга қарши намойишлари кўлами кенгайиб кетишидан чўчиб, тазйиқ ўтказишнинг турли чораларидан фойдаланмоқдалар.

ЛИВАН. Сионист жаллодлар фаластинлик арабларни, улар қаерда бўлишидан қатъи назар, жисмонан йўқ қилиш йўлини тутиб, босиб олинган араб ерларидаги ҳимоясиз аёллар, чоллар ва болаларни ваҳшийларча қийноқларга дучор қилмоқдалар. Тель-Авивнинг халқаро жиноятлар рўйхатига қўшилган янги жинояти — Сабра ва Шатиладаги қирғин ер юзидаги миллионлаб кишиларни даҳшатга солди. Суратда: Исроил агрессияси туфайли вайрон бўлган уй. Фаластинлик Ҳадижа Юсуф ўз оиласи билан Сабрадаги ана шу уйда яшар эди. Босқинчилар юзлаб уйлар сингари унинг уйини ҳам вайрон қилдилар.

Р. Орестов фотоси, (ТАСС).

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

● КАСБ ТАНЛАШ КУНИ

ХОШИМИН шаҳридаги ўрта умумий таълим мактабларида юқори синф ўқувчиларининг касб танлаш куни ўтказилди. Олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг ўқитувчилари ва студентлари, илғор саноат корхоналарининг вакиллари шаҳар атрофидаги деҳқончилик хўжаликлари ва давлат хўжаликларидан келган ёшлар ўқувчиларнинг меҳмони бўлишди. Улар турли касб ва мутахассисликлар тўғрисида мактаб ўқувчиларига сўзлаб бердилар, уларни ўз коллективлари қўлга киритаётган ютуқлар билан таништирдилар. Математика, физика, адабиёт, рус тили бўйича, шунингдек энг яхши токарь, слесарь ва механиклик учун қизиқарли конкурслар бўлиб ўтди. Конкурсларнинг натижалари олий ўқув юртларига ва ишга киришда назарда тутилади. Касб танлаш кунларини ҳар йили баҳорда етуклик аттестати учун битириш имтиҳони бошланиш олдидан ўтказишга қарор қилинди.

● БАХТАР АГЕНТЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

КОБУЛ. Афғонистон халқи Исроилнинг Сурияга қароқчиларча зарба беришга тайёргарлик кўраётганлиги муносабати билан Совет ҳукумати берган баёнотини қўллаб-қувватлайди ва маъқуллайди, дейилади Бахтар агентлигининг бу ерда тарқатилган баёнотида.

Тарих тажрибаси шуни кўрсатадики, деб таъкидлайди агентлик, Исроил қайси бир қўшни мамлакатга ҳужум қилишга ҳозирлик кўрар экан, одатда ана шу мамлакат томонидан «хавф бор» деган бўҳтондан иборат даъволарни ўртага қўяди. Бу гал Тель-Авив Сурияни ўз агрессияси объекти қилиб танлади. Бундай қилингани бежиз эмас, чунки мазкур мамлакат Исроил ҳарбийларининг босқинчилик ниятларини амалга ошириш йўлидаги асосий тўсиқдир.

Бахтар агентлиги Исроилнинг суверен араб давлатига қарши агрессияга ҳозирлик кўраётганлигига чек қўйилишини талаб қилди.

АХБОРОТ

ТАШАББУСКОРЛАР

Қумқўрғон районидаги «Москва» колхозининг бригадири, область Советининг депутати Тошбой Хўжамуродовнинг номи бутун Сурхон воҳасига танилди. Ташаббускор бригадир ўтган йили 65 гектар ернинг ҳар гектаридан 68 центнердан пахта етиштирибгина қолмай, далада 12 та қорамолни боқиб семиртириб, давлатга 3,4 тонна сўқим гўшти топширди.

Депутат бу йил янги ташаббус билан чиқди. У бригада территориясидаги адирлардан 18 гектар ер ўзлаштириб, боғ барпо этишга қарор қилди. Бригада аъзолари ана шу ерларга ток, олма, анор, ўрик ва шафтоли кўчатларини ўтқазиб бўлдилар. Дала шийпони ёнида эса лимонзор ташкил этилиб, ҳозир 350 туп лимон парвариш қилиняпти.

Бригада пахтакорлари бу йил гектаридан 70 центнердан ҳосил олишни кўзлаб, экинзорларни чигит қадашга тахт қилиб қўйдилар.

Н. ТУРСУНОВ.

ИБРАТ

Мен яқинда Совет Армияси сафида хизмат қилаётган ўзбекистонлик жангчилар ҳузурида меҳмон бўлдим. Қашқадарё областининг Қарши районидаги «Ленинизм» совхози директори Иброҳим Чўлиевнинг ибратли ишларини алоҳида таъкидламоқчиман. У совхоздан армия сафига чақирилган йигитларни Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти куни байрами билан табриклашни унутмайди. Уларга байрам совғалари юборади. Бу эса ўз туғилган жойидан узоқда хизмат қилаётган йигитларнинг кўнглини кўтариб, намунали хизмат қилишга рағбатлантирмоқда.

Л. В. САЛТИКОВА,
Улуғ Ватан уруши инвалиди.

ҚЎШ МУКОФОТ

Рўзимат Усмоновни Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида ҳамма танийди. Р. Усмонов Улуғ Ватан уруши III группа инвалиди, меҳнаткаш инсон. Яқинда уни район ҳарбий комиссариатига таклиф қилишди ва у ерда собиқ жангчининг қатор жанговар орден ва медаллари ёнига яна 2 жанговар медаль—«Жанговар хизматлари учун» ва «Кенигсбергни олганлиги учун» медалларини қадаб қўйишди. Бу медаллар жангчи оғир ярадор бўлиб, госпиталга тушганлиги учун топширилмай қолган эди. Жанговар медаллар салкам 40 йилдан сўнг ўз эгасини топди.

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

Москваликлар ташаббуси билан 16 апрелда ўтказиладиган шанбаликда Ленин район матлубот жамияти коллективи актив қатнашишга аҳд қилди. Шу кунги меҳнат байрамида 380 киши қатнашади. Аҳолига 50 минг сўмлик савдо хизмати кўрсатилади. Ҳамма савдо тармоқларининг атрофи тозаланиб, ободончилик ишлари бажарилади, 3 минг тупдан ортиқ гул кўчатлари ўтқазилади. Кооператорлар шу куни беш йиллик фондига 650 сўм ўтказадилар.

Н. ҲИММАТОВ.

Совет турмуш тарзи

АЁЛ БАХТИ

Қишлоқ бўйлаб баҳор шамоли кезади. Узоқ-узоқлардан лолаларнинг чўғдек бўлиб очилгани кўзга ташланади. Шундай ажиб бир ис урилганда худди гул ғунчасининг ҳидига маст бўлгандек ҳолатга тушасиз. Қаердадир, шу яқин атрофдаги ўриксорлардан гувуллаганга ўхшаш товуш эшитилади. Назарингизда, ўриклар баҳор қўшиғини айтаётгандай, уйғониш, ҳаёт таронасини куйлаётгандай бўлади. Яна деҳқон баҳори келди. У ўзи билан боғларга, экинзорлар, поёни кўз илғамас далаларга жонланиш, уйғониш ола келди. Ер уйғонди, кўкатлар қулоқ чиқариб, новдалар яшил либосини киймоқда.

У ана шу паллани ҳар сафаргидек иш участкасида кутиб олди. Бошига қалин, чўғдек гулли рўмол ўраб олган, эгнига тўқ қизил кўйлаги устидан пахталик камзул кийган, оёғида этик. Тим қора, тақимига тушадиган сочларини қирқ кокил қилиб ўрибди. Худди байрамлардагидек қувноқ кайфият билан шудгорлардан ўтиб боради. Унинг бригадаси ҳов анави дўнглик ортида, «Берлин» участкасида ишлаётган эди. Тракторлар шовқини баҳор кўркини олаётган бутун далани тўлдириб юборган.

— Ҳорманглар! — у участка бошида, катта ариқ бўйларини тозалаётган бир гуруҳ қизларга қўл силкиб сўрашди.

— Бор бўлинг, Марзия опа! Ўзингиз ҳорманг.

Марзияхон улар билан ҳол-аҳвол сўрашаркан, бир дақиқа атрофга нигоҳ ташлаб олди-да, яна йўлида давом этди. «Ўтган йили 10 апрелга қолмай чигит экиб бўлинганди, — кўнглидан шу гап кечди унинг. — Бу йил ҳам кечиктирмасдан экиб олсак бўлгани».

Унинг баҳор қуёшида қорая бошлаган чеҳрасида нур кезгандек, кўзларида маъноли табассум ифодаси акс этгандек бўлади. Бир зумгагина хаёл олиб қочади. Дақиқалик хаёл ичида отаси билан илк марта далага чиққани, унинг бир қисм тупроқни димоғига тутиб, анчагача ҳидлагани кўз олдидан ўтди. Ўшанда у ўн уч-ўн тўрт ёшлардамиди. Отаси ҳам хўп ажойиб киши-да. Қизини бекорга олиб чиқмаган экан. У кафтидаги тупроқни кўрсатиб шундай деганди:

— Мана, қизим, еримиз пишиб қолипти. Эртага баракa уруғи қадаймиз.

Орадан анча вақт ўтди. У отаси ишлаётган бригадага тез-тез борадиган бўлиб қолди. Ҳар бир туп ниҳол остини юмшатишда, бегона ўтлардан тозалашда, пайкалларга сув тараш, яганалаш сингари ишларда отаси Нарзулла акага яқиндан ёрдамлашадиган бўлди. Терим пайтида эса колхоз планини ҳам, мажбуриятини ҳам бажармагунча уйига қайтмади.

— Олтин қизим, пахтага меҳр қўйсанг, машаққати билинмайди. Сенинг бобонг, буваларинг ҳам пахта экишган. Ўз ишларини яхши билишгани, севишгани учун ҳам қийинчиликларни енгишган. Шундай, олтин қизим, бу касбни севган сира кам бўлмайди.

Нарзулла аканинг ана шу сўзлари ҳали-ҳали Марзияхоннинг хаёлидан нари кетмайди. Унга ота сўзлари, насиҳатлари йўлчи юлдуздек бўлиб қолган. Нарзулла ака ҳозирги кунда Куйбишев номли колхозда сувчилик қилаётган бўлса ҳам тез-тез қизи ишлаётган Димитров номли совхозга келиб туради. Марзияхоннинг ишларидан бохабар бўлиб, қимматли маслаҳатлар бериб туради.

Марзия 10-синфни тугатгандан сўнг «Шаҳарга ўқишга борасанми?» деб сўрашганида, «Йўқ, шу ерда, ўзимизнинг Пайариқда қолиб ишлайман» деб қатъий қарор қилганди. Танлаган йўли, касбида хато қилмаган экан. Мана, энди кимсан — йигирма етти кишилик бригаданинг бошлиғи. «Ҳурмат Белгиси» ордени кавалери, Самарқанд область Советининг депутати у.

Тўққиз йилдирки, у бригадага бош-қош. Шунча йилдан бери унинг бригадаси совхозда пахта планини бажариб келади. Тўғри, совхоз яқин-яқинларгача пахтачилик бўйича районда оқсаб келар, бундан ташқари давлатга гўшт, сут, тухум, топшириш планларини яримёрти бажараётганди. «Бундай аҳвол қачонгача давом этиши мумкин?», — деган биргина ўй Марзиянинг фикри-ёдидан чиқмасди.

Райкомдагиларни ҳам димитровликларнинг қолоқлиги ташвишга солаётган экан. Тезда зарур чора-тадбирлар кўрилмаса бўлмайдиган. Райком тез кунда совхоз коллективининг турмушини, хўжалик аҳволини атрофлича ўрганиб чиқди. Маълум бўлишича, Димитров номли совхозда меҳнат интизоми издан чиқиб, топширилган вазифага совуққонлик, масъулиятсизлик билан қараш ҳоллари кучайиб кетган экан.

— Ишни совхоз раҳбарларининг составини ўзгартиришдан, хўжаликни синалган, тажрибали кадрлар билан мустаҳкамлашдан бошлаш керак, — деган хулосага келди райком бюроси. Шундай бўлди ҳам. Хўжаликка Карл Маркс номли колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Неъматжон Азимов раҳбар этиб тайинланди.

— Сизга партия топшириғи шу: совхозни илғорлар қаторига кўтариб берасиз, — дейишди унга.

Неъматжон Азимов совхозга раҳбар бўлиб келгандан кейин хўжаликда катта ўзгаришлар рўй берди. Аввало, коллективда меҳнат интизоми мустаҳкамланди, ўзибўларчилик, план-топшириқларга масъулиятсизлик билан қараш ҳолларига барҳам берилди. Марзия Қувондиқова, Шамси Раббимов, Мусо Қурбонов, Норқул Саидмуродов, Ҳусан Норбоев сингари тажрибали пахтакорларнинг тадбиркорлиги, ишбилармонликлари туфайли совхоз областда биринчилар қаторида меҳнатга нарядсиз ҳақ тўлаш — бригада пудрати усулига ўтиб олди. Натижада меҳнат унумдорлиги ўсди, ҳосилдорлик кўтарилди. Ишчиларнинг ойлик иш ҳақи ўртача 197—200 сўмни, механизаторларники эса 250—280 сўмни ташкил этди. Совхоз 1982 йилда пландаги 6290 тонна ўрнига 7000 тоннадан ортиқ пахта топшириб, СССР 60 йиллигини ёруғ юз билан кутиб олди.

... Тушки овқатдан кейин кўнгилли суҳбат бошланиб кетди. Бу сафар қизлар, йигитлар Марзияхондан ГДР сафари ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилишди. Яқинда Марзияхон республикамизнинг бир группа илғор хотин-қизлари қатори Узсовпрофнинг йўлланмаси билан Германия Демократик Республикасига саёҳат қилиб қайтганди.

— Берлинда немис аёли билан қилган суҳбатингизни айтиб беринг, — деди қизлардан бири. Ҳамма уни маъқуллади.

— Ҳа, бу суҳбат қизиқ бўлган, — деб ҳикоясини бошлади Марзияхон. Ҳаммага бир-бир нигоҳ ташларкан, мамнун табассум қилиб қўйди. — Ҳамсафарларим билан Берлиннинг тарихий жойларини томоша қилиб юргандим. Бир маҳал олдимга бола етаклаган сариқ сочли, ўрта ёшлардаги бир аёл келди-да сўради:

— Сиз Ўзбекистонданмисиз?

— Ҳа, — дедим мен ҳеч нарсадан бехабар. У менга негадир тикилиб-тикилиб қараб қўярди. Таржимонлар сочларини қирқ кокил қилиб ўрган, эгнига ўзбек миллий кийими кийган ёшгина аёлга қизиқиб қолганлиги сабабини тушунтириб беришгач, негадир кулгим келди. Назаримда у менга ўхшаган аёлларни умрида биринчи марта кўриб тургандай туюлди.

— Ўзбекистоннинг Пайариқ деган райони бор, ўша ерданман, — деб тушунтирдим унга. — Пахтакорман.

— Мен эса тўқувчиман, — деди аёл. — Газлама тўқийман. Эшитишимча, бир участкангизнинг номини «Берлин» деб аташган экан. Бунинг боисини тушунтириб беролмайсизми?

— Бунинг тарихи узун. Улуғ Ватан уруши йиллари қишлоғимиздаги ҳамма эркаклар фронтга кетишган, фақат аёллару, болалар қолишган эди. Фашист босқинчиларини тор-мор қилишда, айниқса, Берлин учун бўлган жангларда оталаримиз, акаларимиздан қанчадан-қанчаси ҳалок бўлишди. Ҳалок бўлганлар номини эслатиб турсин учун пахта участкамиздан бирини «Берлин» деб атаганмиз, — деб жавоб қайтардим унга.

* * *

Марзияхон Қувондиқова беш боланинг онаси. Унинг турмуш ўртоғи Насимжон ҳам шу ерда сувчи бўлиб ишлайди. Эр-хотин аҳил, бир-бирига ғамхўр. Умуман, бригададагиларнинг ҳаммаси аҳилликда бир-бирларидан қолишмайди. Ахир меҳнат машаққатини ҳам, завқини ҳам бирга тотишга нима етсин.

Дала иши қизигандан қизиб боради. Бу йил Пайариқ районидаги Димитров номли совхоз азаматлари давлатимизга 7000 тоннадан ошириб «оқ олтин» армуғон қилишмоқчи. Шундан 600 тоннага яқинини қирқ кокилли пахтакор — Марзия Қувондиқованинг бригадаси етказиб беради.

Иш бошида турган Марзиянинг соч толаларини баҳор шамоли ўйнайди. Гўё уни наврўзи олам қутлаётгандай, эркалаётгандай бўлади назаримизда. Олис-олислардан эса дала қизи, қирқ кокилли пахтакор ҳақидаги латиф қўшиқ қулоқларга чалинади.

Нурулло АЛИМОВ.

Тошкент чинни заводи рассомлари пойтахтнинг 2000 йиллик юбилейига атаб чиннидан ясалган хилма-хил совғабоп буюмлар тайёрламоқдалар. Суратда: (чапдан) рассомлардан Ш. Шарипова ва С. Аминова заводда ишлаб чиқарилаётган чинни кўвачалар безагини кўздан кечиришмоқда.

В. Сироткин фотоси.

● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ●

Халқаро шахмат федерацияси — ФИДЕ ЮНЕСКОга қабул қилинган ягона спорт ташкилоти эканлигини кўпчилик билмаса керак. ЮНЕСКОнинг охирги конгрессида Халқаро шахмат федерацияси юқорироқ ҳамкорлик категориясига ўтказилди ва ФИДЕнинг жаҳонда шахматни пропаганда қилиш бўйича фаолиятига молиявий ёрдам кўрсатиладиган бўлди.

1982 йили тож талабгорларининг аниқланиши, эркаклар ва аёллар ўртасида жаҳон олимпиадалари ва ниҳоят ФИДЕнинг навбатдаги ҳисобот-сайлов конгрессининг ўтиши шахмат оламида юз берган воқеаларнинг энг муҳими деб, билмоқ керак. ФИДЕнинг раҳбар органи — Ижроия комитети мавжуд. Лекин кўп нарса унинг президентига боғлиқ. Сайловда филиппинлик Флоренско Кампоманес ғолиб чиқди.

ФИДЕ янги президентининг касби юрист, 55 ёшда. У биринчи миллий Филиппин мастери. Икки марта — 1956 ва 1960 йилларда — ўз мамлакатининг чемпиони бўлган. Кейинги 26 йил мобайнида муттасил Филиппиннинг ФИДЕдаги вакили, 1974 йилдан 1982 йилгача ФИДЕ вице-президенти бўлган. 1978 йили Багио (Филиппин)да жаҳон биринчилиги учун ўтказилган Карпов-Корчной матчининг ташкилотчиси ҳам Ф. Кампоманесдир. Жаҳон чемпионлиги учун бўладиган ушбу туркум мусобақалар иложи борича юксак савияда ўтиши учун Ф. Кампоманес кўп куч сарфламоқда. 1982 йил ноябрь ойида Швейцарияда бўлиб ўтган ФИДЕ конгресси пайтида тож талабгорлари ўртасида қуръа ташлашиб, чорак финал, ярим финал ва финал матчларида ким-ким билан учрашиши аниқланди. Эркаклар ўртасидаги чорак финалларда В. Смислов (СССР) билан Р. Хюбнер (ГФР), Э. Торре (Филиппин) билан З. Рибли (Венгрия), Г. Каспаров (СССР) билан А. Беляевский (СССР) ва В. Корчной (Швейцария) билан Л. Портиш (Венгрия) куч синашадиган бўлди.

ШАХМАТ ОЛАМИДА

Тождорларга ким «қилич» кўтараркин...

Биринчи бўлиб курашни А. Беляевский билан Г. Каспаровлар бошлаб беришди. Москвадаги «Спорт» меҳмонхонасининг ҳашаматли мажлислар залида уч ҳафта давом этган бу кескин ва қизғин баҳс Г. Каспаровнинг ишонарли ғалабаси билан якунланди. Бокулик 20 ёшли гроссмейстер тўрт ўйинни ютди, биттасини ютқазиб, тўрттасини дурранг қилди ва 6:3 ҳисобида муддатидан олдин, биринчи бўлиб ярим финалга йўлланма олди. Ўйинлар тафсилоти мухлисларга маълум. Яхшиси матч тугагач ўтказилган матбуот конференциясида унинг ғолиби айтган гапларни лўнда қилиб келтира қолайлик.

— Ўзим учун матчнинг энг яхши партияси — иккинчиси, ҳал қилувчиси олтинчиси, энг қизиғи — еттинчиси деб, ҳисоблайман, — деди Г. Каспаров. — Мен мусобақа пайтида, айниқса, саккизинчи партия ўйналаётган куни асабийлашган рақибимнинг кайфиятини яхши сезиб турдим.

Шу билан бирга ғолиб Беляевскийнинг юксак руҳи ва тиришқоқлик хусусиятларини ҳам қайд қилиб ўтди. Хуллас калом, зўр зўрлик қилди. Бекорга уни «Жаҳоннинг 1982 йилги энг яхши шахматчиси» деб аташмади. Иккинчи чорак финал матчи ҳам давом этмоқда. Смислов билан Хюбнер (3,5:2,5) Австрияда дона суришмоқда. Корчной — Портиш (3,5:0,5) ўртасида дастлабки учрашувлар бўлиб ўтди.

Мухлисларга шуни маълум қилмоқчимизки, қуръага кўра ярим финалларнинг бирида Г. Каспаров Корчной — Портиш чорак финалининг ғолиби билан, Смислов — Хюбнер ва Торре — Рибли чорак финалларида ютиб чиққанлар эса иккинчи ярим финал матчида ўзаро куч синашадилар.

Аёллар ўртасидаги чорак финал матчларда Н. Гаприндашвили (СССР) билан И. Левитина (СССР), Н. Александрия (СССР) билан Т. Лемачко (Болгария), Н. Иоселиани (СССР) билан Лю Шилан (Хитой) ва М. Мурешан (Руминия) билан Л. Семенова (СССР) учрашишлари ҳам аниқланган эди.

Биринчи бўлиб Нона Гаприндашвили билан Ирина Левитиналар курашга отландилар. Ҳозир якунланай деб қолган бу матч яқинда Львов шаҳрида бошланган эди. Ҳозир шахмат саройида ўйналмоқда. Тахминларга кўра, майроқ ... 16 йил давомида жаҳон чемпионкаси бўлиб келган, эркаклар ўртасида гроссмейстер деган даражага эга ягона аёл шахматчи, «Оскар» мукофотининг бир неча бор эгаси Нона Гаприндашвили ғалаба қилиши кутилган эди. Лекин рақибаси ҳам анойилардан эмас. Ленинградлик Ирина Левитина СССРнинг кўп марта чемпионкаси. Ҳозир ҳисоб 5:4 Левитина фойдасига. Бу матчнинг умумий шайлик даражаси чинакам ... топа олмади, балки...

Нана Иоселиани—Лю Шилан матчи дуранг партия билан бошланиб, иккинчи учрашувда ва Лю Шилан ғолиб чиқди. Ҳозир ҳисоб унинг фойдасига (4,5:2,5) бўлди. Ҳадемай яна бир чорак финал матчлари тугайди.

Қуръага кўра, ярим финалларда Гаприндашвили — Левитина матчининг ғолиби Александрия — Лемачко матчининг ғолиби билан, Иоселиани—Лю Шилан матчи ғолиби эса Мурешан—Семёнова матчининг ғолиби билан учрашадилар..

Шахмат шоҳи Анатолий Карпов ва шахмат маликаси Майя Чибурданидзеларга 1984 йили «қилич» кўтарадиган ягона даъвогарлар кузда аниқ бўлади.

М. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» шахмат шарҳловчиси.

ФУТБОЛ:

УЮШҚОҚЛИК САМАРАСИ

Олий лига командалари ўйиндан ўйинга мавқеларини мустаҳкамлашга ҳаракат қилмоқдалар. Ўтган йили учинчи тур ўйинларидан кейин «Динамо» (К), «Кубань» ва «Пахтакор» коллективлари 5 тадан очко билан пешқадамлик қилишган эди. Бу йил эса Москва торпедочиларигина ана шундай мавқега эга бўлиб турибди. Шунингдек ўтган йили учинчи тур ўйинларида дарвозаларга жами 24 та тўп киритилган бўлса, бу гал тўплар ҳисоби 17 тага етди.

Маълумки, пахтакорчилар бултур «Шахтёр» командасини мавсум бошида қабул қилиб (2:1), мухлисларни қувонтирган эдилар. Футболчиларимиз бу гал ҳам бўш келишмади. СССР кубоги учун курашнинг финалчиси, чемпионат пешқадамларидан бири «Шахтёр» футболчилари билан учрашув кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди. Пахтакорчилар бу ўйинда ўзига хос тактика қўллаб, уюшқоқлик ва ҳамкорлик билан ҳаракат қилдилар. Командамиз мудофаасини ёриб ўтиш осон бўлмади. Дарвозабон А. Яновский айниқса чаққонлик кўрсатди. Шу тариқа учрашувнинг 60-минутида Г. Денисов дарвозага киритган ягона тўп «Пахтакор»га ғалаба келтирди.

Қолган ўйинлар қуйидагича якунланди: «Торпедо» (М) — «Арарат» — 2:1, «Днепр» — «Зенит» — 1:0, «Жальгирис» — «Динамо» (Тб) — 0:0, «Нистру» — «Спартак» — 1:6, «Черноморец» — «Динамо» (М) — 1:0, «Динамо» (Мн) — «Нефтчи» — 1:0, ЦСКА — «Торпедо» (К) — 1:0, «Металлист» — «Динамо» (К) — 2:0.

Ўйинлар жадвалининг бугунги кўриниши:

	Ю	Д	М	Т	О
Торпедо М	2	1	0	3-1	5
Металлист	2	0	1	4-2	4
Арарат	2	0	1	4-3	4
Шахтёр	2	0	1	3-2	4
Динамо Тб	1	2	0	2-0	4
Пахтакор	1	2	0	3-2	4
Спартак	1	1	1	8-4	3
Зенит	1	1	1	3-2	3
Черноморец	1	1	1	2-1	3
Днепр	1	1	1	2-2	3
Динамо Мн	1	1	1	4-5	3
ЦСКА	1	1	1	1-2	3
Жальгирис	1	1	1	0-0	3
Динамо М	1	0	2	1-2	2
Динамо К	1	0	2	2-4	2
Нефтчи	0	1	2	0-2	1
Нистру	0	1	1	2-7	1
Торпедо К	0	0	3	1-4	0

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

ЧЎЛДА ҚОРА КУЗАН

Қорақум чўли қора кузан (норка) етиштириш учун қулай жой бўлиб чиқди. Туркманистондаги Ленин номли колхозда шу гап амалда тасдиқланди.

Бундан бир йил аввал зоологларнинг тавсияларига мувофиқ Қозоғистондан бу ерга келтирилган ўнта қора кузан ҳозир юзтага етди. Қора кузанга чўл ёққан кўринади. Олимлар бу ердаги ҳавзаларда сувнинг илиқлиги, хўрак етарлилиги ва уларнинг киши жуда сийрак ерларда жойлашганлигини қора кузанларнинг бу ерда яхши яшаб кетганлигига омил қилиб кўрсатмоқдалар.

Республиканинг кўпгина колхозларида нутрия, ондатра, қора кузан каби қимматли мўйнали ҳайвонларни кўпайтирадиган фермалар ташкил қилинди. Бу нарса колхозлар экономикасини мустаҳкамлабгина қолмай қишлоқлардаги уй бекаларини ишлаб чиқаришга жалб этишдек социал вазифани ҳал қилишга ҳам имкон беради. Хўжаликларда тери ошлайдиган ва мўйна кийим-кечак тикадиган цехлар очилмоқда. (ТАСС).

ИЛМ-ФАН ОЛАМИДА

«ИПАК» ПАХТА—ВИЛТГА ҚАРШИ

Ғўзанинг ашаддий душмани —вилтни енгишда деҳқонларга ғўзанинг ўзи ёрдам беради. Бунда унинг энг яхши — ингичка толали нави қўл келади. СоюзНИХИ Андижон филиалининг тадқиқотчилари кўп йиллик тажрибага таяниб, ана шундай хулосага келдилар. Олимларнинг тавсиясига биноан бу йил Хўжаобод районидаги Ленин номли колхозда вилтга чалинган барча майдонларга ингичка толали пахта чигити экилади. Ҳисоб-китобларга кўра, бу тадбир икки-уч йил мобайнидагина касаллик ўрнашиб олган тупроқни соғломлаштириш имконини беради.

Тупроқни ингичка толали чигит экиш ёрдами билан даволаш принципи ана шу ажойиб ўсимлик табиий хусусиятларидан келиб чиқади. Зарарланган участкаларда ингичка толали чигит униб, ривожлангунига қадар касал қўзғатувчи инфекциянинг бир қисми ўз-ўзидан ўлади.

Пахтазорларга экилган беда ҳам худди шундай самара беради. Бунда ингичка толали ипак пахта ҳосилдорлиги стандарт навли пахта ўсадиган ерлардагига нисбатан гектар бошига икки-беш центнер кўп бўлади. (ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси

ЭНЕРГЕТИКА ВА АВТОМАТЛАШТИРИШ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

лабораториялар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: энергетика системалари режимлари ва бошқариш, электротехнология ва қишлоқ хўжалигини автоматлаштириш (техника фанлари докторлари ёки кандидатлари);

катта илмий ходимлар: энергетика системалари режимлари ва бошқариш (4), электротехнология ва қишлоқ хўжалигини автоматлаштириш (2), электрофизика;

кичик илмий ходимлар: энергетика системалари режимлари ва бошқариш (9), электротехнология ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини автоматлаштириш (6), электрофизика (2), юқори кучланишлар техникаси, автоматлаштирилган электропровод.

КОНКУРС МУДДАТИ — 10 АПРЕЛГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, 143-алоқа бўлими, Академиклар шаҳарчаси, илмий секретарга. Телефон 66-29-53.

●

ТУЛА ПРОЛЕТАРИАТИ НОМИДАГИ ТУЛА ОЛИЙ АРТИЛЛЕРИЯ ИНЖЕНЕРЛИК БИЛИМ ЮРТИ

КУРСАНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 5 йил.

Битирувчиларга билим юртини тамомлагач лейтенант-инженер ҳарбий унвони, танлаган ихтисоси бўйича ҳарбий инженер малакаси берилади ва олий ҳарбий-махсус маълумоти тўғрисида умумиттифоқ намунасидаги диплом тақдим этилади.

Билим юртига тугалланган ўрта маълумотга эга, 17 ёшдан 21 ёшгача бўлган йигитлар қабул қилинади.

ЎҚИШГА КИРУВЧИЛАР ТУРАР ЖОЙЛАРИ БЎЙИЧА ҲАРБИЙ КОМИССАРИАТГА 30 АПРЕЛГА ҚАДАР АРИЗА БЕРАДИЛАР.

Қабул қилиш қоидалари ҳақида маълумотларни ҳарбий комиссариатларда олиш мумкин.

Билим юрти адреси: 300029, Тула шаҳри, Ленин проспекти, 99-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/IV да Севги ҳақида афсона, 7/IV да Иоланта.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 6/IV да Рўйхатларда йўқ. 7/IV да Юлдузли тунлар.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/IV да Тўйдан олдин томоша, 7/IV да Лайли ва Мажнун.

Ўзбекистон касаба союзларининг республика Совети аппарати раҳбарлиги, партия ва касаба союз ташкилотлари Узсовпроф бўлими мудири П. Қ. Хонхўжаевга отаси

Қодирали ХОНХЎЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Кинематография давлат комитети коллективи давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари Р. Ғ. Ғуломовга акаси

Маннон Ғуломович ҒУЛОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

6 АПРЕЛЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ўсмирлар ижоди. 10.10 — Вертикал бўйлаб пойгалар. Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 11.15 — Саёҳатчилар клуби. 12.15 —Ҳужжатли фильм. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Комсомол — менинг тақдиримда. Ҳужжатли фильм. 16.10 — Л. Бетховен. 16.40 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 17.10 — Сувга сакраш бўйича Европа кубоги. 17.50 — Ҳужжатли фильмлар. 18.30 — Очиқ дарс. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 —Дунё воқеалари. 19.30 — Фан ва турмуш. 20.00 — Балет артистларининг концерти. 20.25 — Вертикал бўйлаб пойгалар. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30— Время. 22.05 — А. В. Неждановa уйида. 23.25 —Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Боғ бунёд эт. 9.35 ва 10.35 — Жамиятшунослик. 10.05 — 14.10 — Немис тили. 11.05 — Физика. 12.40— Тарих. 12.05 — Ота-оналар, Сизлар учун. 13.10 — География. 13.40 — Тарих. 14.40 — А. И. Куприн. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 15.25 — Космик аср. Солнома саҳифалари. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 19.50 — Камалак. 19.20 —Ҳаммаси интизомдан бошланади. 20.00 — Оналар мактаби. 20.30 — Хайрли тун кичкинтойлар. 20.45 — Украина бадиий коллективларининг чиқиши. 21.00 — Мотоцикл пойгаси бўйича Европа, чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Инсон туғилди. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Физика. 12.00 — ВАЗ завод ва одамлар. Ҳужжатли фильм. 12.30 — Химия. 18.05 —Мультфильм. 18.15 — Ўсмирлар учун эшиттириш. 18.45 — КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорлари ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Адабий альманах. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Камолот сири. 21.30 — Время. 22.05 — Экишда суръат ва сифат. 22.20 — Ешлик. 23.30 — Бугун оламда нима гап?

7 АПРЕЛЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Очиқ дарс. 10.10 Вертикал бўйлаб пойгалар. Бадиий фильм. 2-серия. 11.15 — Қалбга яқин қўшиқлар. 11.50 — Москва бўйлаб саёҳат. 12.15 ва 15.00—Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Рус тили. 16.50 —Концерт. 17.05 — Олтин шайба. 17.50— Ешлар адреслари. 18.05 — Шахмат мактаби. 18.35 —Миллионлар ленинча университети. 19.05 — Мультфильм. 19.15— Дунё воқеалари. 19.30— Ереван политехника институтининг камер оркестри чалади. 19.50 — Улар ўлгани йўқ, АҚШда яшаяпти. 20.20 — Вертикал бўйлаб пойгалар. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Дўстларимиз чеҳраси. 23.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати Маск — «Арарат». 23.45 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Садко изланишга чиқди 9.35 ва 10.35 — А. А. Фадеев. Еш гвардия. 10.05 ва 13.05 — Испан тили. 11.05 — Илмий-оммабоп фильмлар. 11.40 ва 12.40 — Зоология. 12.05 — Сиз яратган боғ. 13.35 — Четга оғиш — ноль. Бадиий фильм. 14.55 — Ўтилганларини такрорлаш. 15.25 — Космик аср. 16.25 — Янгиликлар. 18.30. — Фильм-концерт. 19.20 — Агар ёрдам зарур бўлса. 19.45 — Янгилик ҳисси. 20.15 — Илмий-оммабоп фильм. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Нормандия-Неман. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Қизиқарли учрашувлар. 12.05 — Ҳужжатли фильм. 12.30 —Зоология. 18.20 — Болалар учун фильм. 19.00 — Бугун— жаҳон саломатлик куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телевизион фильм. 20.00 — Партия турмуши. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Фильм-концерт. 21.20 — Манзарали фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорлари — ҳаётга! 22.25 — Ўлим билан олишув. Бадиий фильм. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Немис тили. 18.40 — Назарий механика. 19.40 — Реклама. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ўқитувчи экрани. 20.50— Телевизион фильм. 21.00 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 21.30 — МТ П.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек классик қўшиқлари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 12.10 — Ўзбекистан индустриальный. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 20.50 — Шеърият кечаси. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.